ИШОНЧ

Шу азиз Ватан барчамизники!

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси • 25 июнь 1996 йил, сешанба • № 50 (297)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ САФАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Аввал хабар қилганимиздек, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов расмий сафар билан Италияда бўлди. Ўзбекистон раҳбари Флоренциянинг «Фортеза да Бассо» қўрғонида Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг учрашувида иштирок этди. У ерда Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Италия Республикаси Президенти Луиджи Скальфаро, Италия Вазирлар Кенгаши раиси ўринбосари В.Велтрони билан мулоқотда бўлди.

Ўзбекистон раҳбари Италияда бўлган чоғида бир қатор компаниялар ва фирмалар раҳбарлари билан учрашди. Италия билан танишувдан сўнг Президент Ислом Каримов Америкага жўнаб кетди. Республикамиз раҳбарининг Америка Қўшма Штатлари бўйлаб сафари давом этмоқда.

Ахборот

ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМАСИ

Ўзбекистон Республикаси касаба уюшмаси Федерацияси Кенгаши раёсатининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Йиғилишни Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси Ҳ. Жамолов олиб борди.

Мажлисда «Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов касаба уюшмалари фаоллари билан бўлиб ўтган учрашувида билдирган тавсиялари ва маслаҳатлари» ҳамда Республика касаба уюшмаларининг XV қурултойида қабул қилинган «Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг ҳаракат Дастурини амалга ошириш борасида Андижон вилояти касаба уюшмалари бирлашмасининг иши тўғрисида» Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раисининг ўринбосари З. И. Қодиров маъруза қилди. Вилоят касаба уюшмалари бирлашмаси меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий муҳофаза қилиш, меҳнаткашлар ва болаларни соғломлаштириш, маданият муассасаларини фаолиятидаги камчиликлар ва муоммолар хусусида атрофлича фикр алмашилди. Мухокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Раёсат йиғилишида шунингдек «Руда конлари ва бошқа ёрдамчи хўжаликлар учун ишлаб чиқилган хавфсизлик қоидалари», «Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг 1996 йил июль — сентябрь ойларида амалга ошириладиган тадбирлари режаси тўғрисида»ги ва бошқа масалалар кўриб чиқилди.

Раёсат йиғилишида кўрилган масалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(Ўз мухбиримиз).

Иқтисодиёт хабарлари

ҚЎШМА КОРХОНА КЎПАЙМОҚДА

Поп туманида янги қўшма корхона ишлай бошлади. У Туркиянинг машҳур «Бурсел» фирмаси билан ҳамкорликда бунёд этилди. Туманда шу фирма ёрдамида ташкил қилинган бошқа бир корхонада эркаклар кўйлаги тикилмоқда. Шуниси қувончлики, қишлоқ аҳолиси режадан ташқари топширилган пахта толасини сотиш йўли билан ана шундай хайрли ишларга ҳисса қўшмоқдалар.

«ТСБ-Чадак» - янги қўшма корхона ана шундай аталади. У пайпоқлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган бўлиб, Чадак қишлоқ аҳолисига хизмат қилмоқда. Бундай корхоналарнинг вужудга келиши кўп жойларда кишиларни иш билан банд қилишга ёрдам бераяпти.

Қўшма корхоналарда тайёрланаётган маҳсулотларни четга экспорт қилинадиган кунлар ҳам узоқ эмас.

Э.МЎМИНОВ.

БЎЛАЖАК БАНКЧИЛАР

Андижондаги Чўлпон номли 2-сонли гимназияда ғалати ташаббус бошланди: бу ерда ёш банкчилар тайёрланадиган махсус синф очилди. 8-синфни битириб чиққан ўқувчилар тест синовларидан ўтгач, ана шу синфга қабул қилинадилар. «Ёш банкчи» дастури асосида ўқувчилар 3 йил мобайнида таълим оладилар. Уларга математика, иқтисод фанлари, инглиз тили, менежмент ва маркетинг чуқур ўргатилади.

Махсус синфни битириб чиққанлар кейинчалик иқтисодиёт олий ўқув юртларида ўз билимларини оширишлари мумкин. Бунда уларга Андижон вилоятининг намунали банкларида ўтказиладиган амалий машғулотлар жуда қўл келиши мумкин.

Т.ШЕРОВ.

ҚИЙИНЧИЛИКЛАР ОРТДА ҚОЛМОҚДА

Собиқ Иттифоқ парчалангач, хўжалик алоқалари ҳам узила борди. Урганчдаги «Маяк» корхонаси маҳсулотлари ўтмай қолди. Лекин корхона раҳбари Шомурод Собиров юқори малакали ишчилар жамоасини сақлаб қолишга эришди. Корхонада янги-янги маҳсулотлар ишлаб чиқарила бошлади. Асосан халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш кенгайди. Автотрансформаторлар, аккумуляторларга заряд берувчи қурилмалар, электр қиздиргич, жўжа очиргич-инкубаторлар, меҳмонлар учун кийим илгич ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш кўпайиши билан ушбу корхона уч мустақил корхонага айланди. «Шалиш» ўзбек-турк қўшма корхонаси ташкил этилди. Унда қуёш нури билан сув қиздирадиган мослама, сут идишлари, асал ишлаш мосламалари ва бошқалар тайёрланмоқда. «Манас» Жанубий Корея-Ўзбекистон қўшма корхонаси бўлса зажигалка чиқармоқда.

Хуллас, ҳар учала корхона ўз иш ҳажмини ошириб бормоқда. Ражаббой Юсупов, Мадрим Ражабов, Сайёра Рўзиматова сингари муҳандислар, ишчилар фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Ш. АҲМЕДОВ,
«Ишонч» мухбири.

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

МДҲ МАМЛАКАТЛАРИДА

Б.Ельцин Калининград областида ўзининг қайта сайланиши билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиб юрар экан, Москвада «Яблоко» ислоҳотчи гуруҳи сайловларнинг иккинчи босқичида уни шартли равишда қўллаб-қувватлашга розилик билдирди. Бунинг учун улар Президентнинг бир қатор иқтисодий ва конституциявий ислоҳотларни ўтказишга ваъда беришини шарт қилиб қўймоқдалар.

Балтийск шаҳри аҳолиси билан якшанба куни бўлиб ўтган учрашувда Президент Б.Ельцин Россия ҳукумати 1996 йил охиригача 75 ёшдан ошган фуқаролар жамғармалари бўйича товон пули тўлаш тўғрисида қарор қабул қилганлигини маълум қилди. Давлат Сизларга шу пуллар бўйича қарздор ва уни тўлайди, деди Б.Ельцин. 10 июлдан бошлаб товон пулини 80 ёшдан ошганлар ола бошлашади. Бу товон пуллари 1992 йилдан 1995 йилгача бўлган давр мобайнида қадрсизланган жамғармалар бўйича тўланади.

***

Хавфсизлик кенгаши котиби Александр Лебедь Президент Б.Ельцин эътиборига ўз миллий хавфсизлик концепциясини тақдим этмоқчи. Ушбу маълумотни «ИТАР-ТАСС» Кремлдаги ахборот манбаларидан олган. Мамлакат мудофаа мажмуини ривожлантириш борасида Президент ёрдамчисида кўпгина масалалар тўпланиб қолган. Улар ҳар томонлама кўриб ва ўрганиб чиқишни талаб этади. Ушбу масалаларнинг бир қисмини А.Лебедь шу ҳафта давомида Давлат думасининг тегишли қўмиталарида ишлаб чиқиш ниятида.

***

Россия федерал қўшинларининг барча ҳарбий хизматчилари якшанба куни ўз тайинланган жойларида бўлдилар. Ҳарбий бўлинмаларнинг бирон-бир силжиши сезилмади. Федерал қўшинлар матбуот хизмати раҳбари полковник Роман Соколовский шу ҳақда хабар қилди. Ҳарбий манбалар хабарига кўра, умуман Чеченистонда вазият осойишталигича турибди. Грознийда эшитилган бир неча ўқ овозлари, маълум бўлишича, тўй иштирокчиларининг текширув постидан ўтаётганда ҳавога отган ўқлари товуши экан.

Умуман, Чеченистон мавзуи бўйича ҳам янги Хавфсизлик кенгаши котиби А.Лебедь бир қанча фикрлар баён қилган. Жумладан, у Чеченистон Россия бюджетидан мустақил бўлиши керак эмас, деди. У ерда 7 триллион Россия рубли ҳавога учиб кетди. Яна 16 триллион рубль худди шу тарзда инвестиция қилиниши керак. А.Лебеднинг айтишича, бу пулларга кўплаб қочоқларнинг тузуккина ҳаёт кечириши учун шароит яратиб берилган бўларди. «Чеченлар, деди у, ўз ҳоҳиш-иродаларини референдумда билдиришлари керак. Мадомики, халқ мустақилликни ҳоҳлар экан - уни олиши керак».

***

Тожикистонда аҳвол ҳозир ҳам мураккаблигича қолмоқда. Ўтган ҳафтанинг ўзидагина Мудофаа вазирлиги ҳамда Ички ишлар вазирлиги ходимларига қарши қатор террорчилик актлари содир этилди. Аниқланмаган қуролли гуруҳ томонидан 8 киши ўлдирилган, 11 киши жароҳатланиб шифохоналарга ётқизилган. Эркин кузатувчилар тахминича, бу жиноятлар мухолифот жангарилари томонидан содир этилган.

Тожикистон Президенти Имомали Раҳмонов яна бир бор тожиклар ўртасидаги можарони тинч ҳал этишнинг принципиал масалаларини кўриб чиқиш мақсадида бирлашган мухолифот раҳбари Саид Абдулло Нурий билан учрашишга тайёр эканлигини билдирди. Президентнинг ушбу ташаббуси Ашгабатда июль ойининг бошларида тикланиши кутилаётган тинч музокараларнинг баровар давом этишига халақит бермайди. Президент матбуот котиби З. Саидовнинг айтишига кўра, бу учрашув Москвада ёки мухолифот таклифига кўра бошқа жойда ўтказилиши мумкин.

ХОРИЖДА

Қоҳирада араб дунёси мамлакатлари раҳбарларининг икки кунлик кенгаши тугади. Унда 21 давлат раҳбари иштирок этди. Учрашув якунида қабул қилинган декларацияда, Исроил тинч жараёнлардан ҳар қандай тойилишлар учун жавобгардир, дейилади. Араб лидерлари баёнотига кўра, улар агар тинч жараёнлар бундан буён ҳам «Тинчлик учун - ер» тамойилига асосланадиган бўлса, уни давом эттиришга тайёрдирлар. Олий даражадаги учрашув иштирокчилари декларацияси Исроилни Жўлан тепаликларидан, Ливандан ҳамда баёнотда айтилишича бўлғуси Фаластин давлати пойтахти бўлиши керак бўлган Қуддуси-Шарифнинг араб қисмидан чиқиб кетишга даъват этади.

***

Боснялик серблярнинг расмий вакиллари Р.Каражич Босния ва Герцоговинадаги Серб Республикаси раҳбари лавозимидан шу ҳафта ичида кетишини маълум қилдилар. Улар Р.Каражич ҳукмрон миллатчи Серб Демократик партияси раҳбари лавозимида қолади, дейишди. Бироқ сентябрдаги сайловларда у номзодларнинг умумий миллий рўйхатлари бошида турмайди. Қаттиққўл сиёсатнинг бошқа бир тарафдори ташқи ишлар вазири Александр Буха Серб Республикаси бошлиғи сифатида Р.Каражич ўрнини эгаллайди. Ушбу қарор, афтидан ҳарбий жиноятлар содир этганликда айбланаётган Р.Каражични ҳокимиятдан четлаштиришни талаб қилаётган жаҳон ҳамжамияти тазйиқи остида қабул қилинган.

Р.Каражичнинг истеъфоси, шубҳасиз, унинг таъсирини бўшаштиради. Бироқ унинг ҳукмрон партия раҳбари ваколатларини ўзида сақлаб қолаётганлиги ҳали давлат ишларида фаол қатнашишидан далолат бериб турибди.

***

Хитой Халқ Республикаси Германия ташқи ишлар вазири К.Кинкелнинг шу ойга мўлжалланган ташрифини кейинга сурди. Бонннинг ХХРда инсон ҳуқуқлари бузилаётганлиги бўйича танқидига жавобан ХХР Ташқи ишлар вазирлиги вазият К.Кинкель ташрифи учун қулай эмас, деб эълон қилди. Германия парламентининг Тибетда инсон ҳақ-ҳуқуқининг бузилишига оид резолюциясига ишора қилган ҳолда Хитой Ташқи ишлар маҳкамаси Хитой- Германия ўзаро муносабатлари ёмонлашувига жавобгарлик тўлалигича Германия зиммасидадир деган.

***

Покистоннинг йирик шаҳарларида кўпчилик дўконлар ҳамда хусусий бизнес ишлари ёпиб қўйилган. Янги солиқларга қарши иш ташлашга даъват этган мухолифот чақириғи бунга сабаб бўлган. Карачининг марказий-шарқий ҳудудлари ҳувуллаб қолган. Шаҳарнинг биржалар жойлашган жанубий қисмида ҳаёт ўз маромида давом этмоқда.

Покистон шимолидаги Пешавор шаҳрида ҳам кўплаб дўконлар ёпиқ бўлса-да банклар ва идоралар ишлаб турибди. Мамлакатнинг айрим ҳудудларида хавфсизликни таъминлаш чоралари кўриб қўйилган.

***

Эртага АҚШ Президенти Б.Клинтон жаҳоннинг саноати энг ривожланган етти мамлакати раҳбарлари учрашувида қатнашиш учун Франциянинг Лион шаҳрига боради. У, Америка иқтисодиётини тартибга солишга муваффақ булганлигини маълум қилиши ҳамда мамнуният билан ўзи яхши таниган раҳбарлар билан «совуқ уруш» тугаганидан кейинги даврда юзага келган муаммоларни ҳал этишда ҳамкорлик масалаларини муҳокама қилишини билдирди.

АҚШ Президенти учрашув чоғида раҳбарлар билан икки томонлама учрашувларни ҳам режалаштирган. Бироқ, Б.Ельцин билан учрашиш нияти амалга ошмайди. Чунки у Президентликка сайловларини иккинчи босқичи олдидан ўтказилаётган тадбирларда банд. Қўшма Штатлар вакиллари Лионга келадиган Россия Бош вазири В.Черномирдин билан Б.Клинтоннинг яккама-якка учрашувини тахмин қилмоқдалар. Икки томонлама учрашувлар Б.Клинтоннинг Парижга бир кунлик ташрифи олдидан бўлиб ўтади.

Жаҳон матбуот агентликлари материаллари асосида.

Илмий-амалий конференция

ЭНГ ОММАВИЙ ТАШКИЛОТ: МУСТАҚИЛ ФАОЛИЯТ САРИ

Маълумки, 21-22 июнь кунлари Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши ҳамда Тошкент давлат университети қошидаги Олий педагогика институти ҳамкорлигида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Мамлакатимиз мустақиллигининг беш йиллигига бағишланган анжуманнинг бош мавзуи «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигини мустаҳкамлашда касаба уюшмаларининг роли» деб аталиши бежиз эмас. Зеро, касаба уюшмалари энг оммавий, катта ва нуфузли жамоат ташкилотидир. Бозор шароитида ривожланган ва ривожланаётган мамлакатларда касаба уюшма ташкилотларининг фаолияти янада теранлашиб, кенгроқ мазмун касб этиб боради.

Бинобарин, ҳуқуқий демократик жамият сари бораётган республикамизда ҳам жамоат ташкилотлари хусусан касаба уюшмалари ташкилотларига алоҳида эътибор бериб келинаётир. 1992 йилда «Касаба уюшмалари ҳуқуқлари ва улар фаолиятини кафолатлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикасининг Қонуни эълон қилинди. Эътиборга молик томони шундаки, ҳозирги кунда касаба уюшмалари сиёсатлаштириш, халқ хўжалигининг тузилмасига айлантиришдан покланмоқда. Бу ташкилотнинг демократик, ҳуқуқий давлатда гуллаб-яшнашига Президентимиз И.Каримов ҳам етарлича шарт-шароитлар яратиб бераётир. Хусусан, 1995 йил март ойида бўлиб ўтган ташкилотнинг XV съездида касаба уюшмаларининг янги Устави ва Ҳаракат Дастури қабул қилинди. Президентнинг шахсан ўзи касаба уюшма фаоллари билан юзма-юз учрашиб суҳбатлашди. Касаба уюшмалари тарихида биринчи марта уюштирилган ушбу конференция ҳам юқори савияда ўтди. Унда республика касаба уюшма тизимида кўзга кўринган раҳбарлар касаба уюшмаси ҳаракатининг фахрийлари, кўзга кўринган олимлар, касаба уюшмаси фаоллари иштирок этдилар. Конференция ишида Республика Президентининг давлат маслаҳатчиси Х.Р.Жўраев, бир қатор вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари қатнашдилар.

(Давоми 2-бетда)

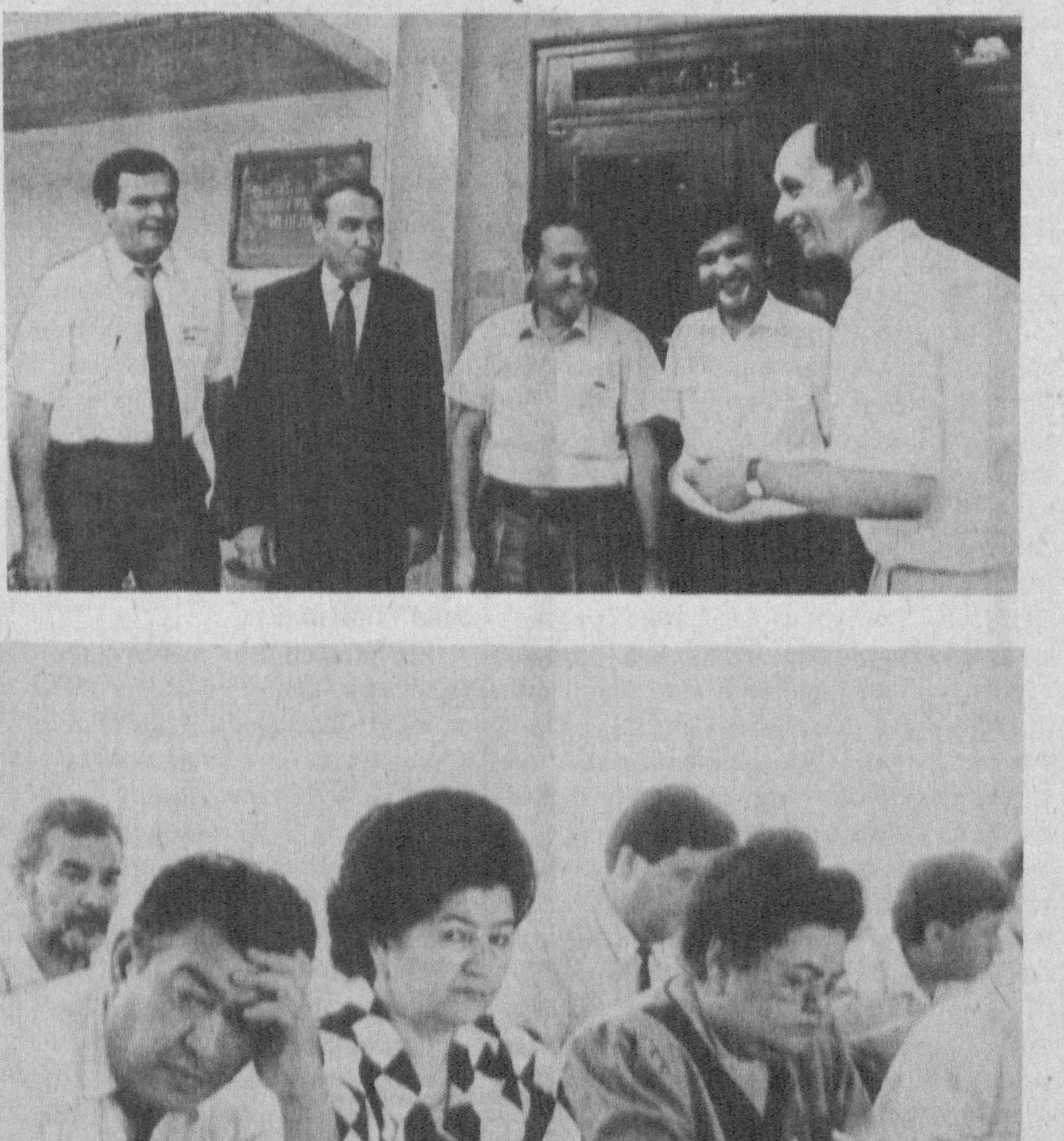

Суратларда: илмий-амалий анжумандан лавҳалар.

Р. ГАЛИЕВ олган суратлар.

"ЎЗЁҒОЧҚОҒОЗСАВДО"

ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТАДИ:

ҚОҒОЗЛАР:

- А-4 ҚИРҚИЛГАН ФИН ЁЗУВ ҚОҒОЗИ
- ОФСЕТ ҚОҒОЗИ
- УРОВ ҚОҒОЗИ
- ҲУЖЖАТЛАРНИНГ ИЛОВА ҚОҒОЗИ
- ГАЗЕТА ҚОҒОЗИ
- МЕЛОВАН ҚОҒОЗИ
- ПАРАФИНЛИ ҚОҒОЗ
- ГУЛЛИ ҚОҒОЗ
- А-4, 4-5 НУСХА КЎЧИРАДИГАН ҚОҒОЗ
- ҚОҒОЗ ҚОПЛАР
- ПОДПЕРГАМЕНТ (СУВ ВА ЁҒНИ ШИММАЙДИГАН ҚОҒОЗ)
- БОСМАХОНА ҚОҒОЗИ
- КИТОБ-ЖУРНАЛ ҚОҒОЗИ

ЭЛЕКТР БУЮМЛАРИ, ЗАРЯДЛОВЧИ ҚУРИЛМА:

- «ФАРҲОД» НАСОСИ
- ТЕЛЕФОН АППАРАТЛАРИ
- ГУЛ ҚОҒОЗЛАР: МАҲАЛЛИЙ, ХОРИЖИЙ, ФОТОГУЛҚОҒОЗ,
- ТЕКСТУРАЛИ ҚОҒОЗЛАР

БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ:

- ҚАЛИНЛИГИ 25-32-40-50 ММЛИ ТАХТАЛАР
- ДСП
- ДВП
- ПАРКЕТ
- РАНДАЛАНГАН ШПОН
- МЕБЕЛЬ САНДИҒИ
- ҒУЛА (ДУМАЛОҚ) ЁҒОЧ

ҚОҒОЗ БУЮМЛАР:

- ЯРҚИРОҚ ҚОҒОЗ
- ҚАЛАМЛИ, ЛАВСАНЛИ А, Б КАЛЬКАЛАР (ШАФФОФ ҚОҒОЗЛАР)
- МИЛЛИМЕТРОВКА
- РОТОПЛЕНКА
- ҚОҒОЗ ЧИЛВИР
- ЁЗУВ МАШИНКАСИ УЧУН 13, 16 ММЛИ ЛЕНТАЛАР
- 375 ММЛИ БУЁҚЛИ ЛЕНТА

КАРТОНЛАР:

- ҚУТИБОП КАРТОН
- ЁПИШТИРИЛАДИГАН КАРТОН
- ТОМГА ЁПИЛАДИГАН КАРТОН

МУРОЖААТ УЧУН МАНЗИЛ:
ТОШКЕНТ — 700161, КАМОЛ ШАРИПОВ КЎЧАСИ 50-УЙ
ТЕЛЕФОНЛАР: (3712) 76-74-94, 76-77-81, 76-53-97

(Давоми. Боши 1-бетда)

Шунингдек Илмий-амалий конференция ишида Қирғизистон касаба уюшмалари Федерацияси раисининг муовини Ж.Абдураҳмонов, Тожикистон касаба уюшмалари Федерацияси раисининг муовини Р.Аҳмедова, Қозоғистон касаба уюшмалари Федерацияси Президиумининг аъзоси, Алмати вилоят касаба уюшмалари кенгашининг раиси М.Мулдаҳметов, Туркманистон Лебап вилоят касаба уюшмалари бирлашмасининг раиси Г.Сариев қатнашдилар.

Конференция очилишидан олдин унинг иштирокчилари Республика касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг раиси Ҳ.Б.Жамолов ҳамда Олий педагогика институти директори тарих фанлари доктори, профессор Ш.Шароповлар бошчилигида буюк боболаримиз Амир Темур ва Алишер Навоий ҳайкаллари пойига гулчамбарлар қўйишди. Киночилар уйининг мажлислар залида илмий-амалий конференциянинг ялпи мажлиси ўз ишини бошлади. Уни очар экан, Ҳ.Жамолов касаба

ЭНГ ОММАВИЙ ТАШКИЛОТ: МУСТАҚИЛ ФАОЛИЯТ САРИ

уюшмаларининг сўнгги беш йил давомидаги йўли, ютуқ ва истиқболлари тўғрисида сўзлаб берди.

«Мустақилликнинг бешинчи йилига хос бўлган белгиларидан бири иқтисодий ислоҳотлар иккинчи босқичида амалга оширилиши лозим бўлган вазифаларнинг кундалик ҳаётимизга ўз вақтида татбиқ этила боришидир,-деди маърузачи. - Навбатдаги босқичнинг моҳияти танглик ҳолатлари оқибатларини тугатиш, иқтисодиётни барқарорлаштириш, бозор муносабатларини мустаҳкамлаш, миллий валюта қадрини ошириш, аҳолининг ижтимоий жиҳатдан кафолатини таъминловчи мустаҳкам механизмни яратишдан иборатдир.

Мулкчиликнинг турли шакллари тенг ҳуқуқлилигига ва кўп укладлилига қаратилган иқтисоднинг эркин ривожланишига йўналтирилган бошқарувнинг янги механизмини яратиш шароитида касаба уюшмаларининг жамиятдаги ўрни ва вазифалари ҳам тубдан ўзгариб бормоқда. Мустақиллик шароитида касаба уюшмалари фаолиятига хос бўлган янги белгилардан бири - бу уларнинг мустақил фаолият кўрсатиши, ўз вазифалари ижроси билан шуғулланишлари, меҳнаткашлар оммасининг ҳаётий манфаатларини ва ҳуқуқларини изчил ҳимоя қилишлари борасидаги бажарган ва бажараётган амалий ишларидир» деб таъкидлади маърузачи.

«Касаба уюшмалари мустақиллик шароитида» мавзуида маъруза қилар экан, тарих фанлари доктори, профессор Шамсиддин Шаропов касаба ташкилотлари тарихидаги муҳим қирраларга алоҳида тўхталиб ўтди. СССРнинг парчаланиши Ўзбекистон республикаси мустақиллигининг эълон қилиниши ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг ташкил этилиши муносабати билан 1992 йил 3 декабрда янги шароитда касаба уюшмалари фаолиятининг концепцияси ишлаб чиқилди ва қабул қилинди. Бу муҳим ҳужжатда касаба уюшмаларининг синфийликдан умуминсоний принципларга ўтаётганлиги, жаҳон касаба уюшмалари ҳаракатидан ўз ўрнини эгаллаётганлиги алоҳида таъкидланди.

Ялпи мажлисда сўзга чиққан Ўзбекистон Президенти Девони масъул ходими юридик фанлари доктори Ҳожимурод Одилқориевнинг «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва касаба уюшмалари ролини оширишнинг ҳуқуқий муаммолари» мавзуидаги маърузаси конференция қатнашчиларида катта қизиқиш ва ҳайрихоҳлик уйғотди. Ушбу маърузада касаба уюшмалари фаолиятини янада такомиллаштириш борасида бир қанча эътиборга молик тавсиялар берилди. Шунингдек Самарқанд давлат чет тиллари институти ректори, профессор Ю. Абдуллаев, Ўзбекистон ёшлари «Камолот» жамғармаси раисининг муовини М.Қирғизбоевнинг маърузалари ўз мавзу ва моҳияти билан кўламдор бўлди.

Ялпи мажлисда сўзга чиққан Қирғизистон касаба уюшмалари Федерациясининг раис муовини Ж.Абдураҳмонов бозор муносабатлари яратаётган мураккаб шароитларга қарамай қардош Ўзбекистон юртида касаба уюшмалари тизими ўз мавқе ва нуфузини мувозанатда сақлай билаётганидан хурсандлигини изҳор этди. Ҳозирги мураккаб даврда ўзбекистонлик ҳамкасабалар сафи тобора кенгайиб бораётганини табриклади. Бундан ташқари меҳмон икки республиканинг ҳар томонлама ҳамкорлигида, дўстона муносабатлар асосида ишлашида касаба уюшмаларининг роли катта бўлаётганини ҳам алоҳида таъкидлади.

22 июнь куни Конференция иши шўъбаларда давом этди. Олимлар назариётчи ва амалиётчилар касаба уюшмалари ҳаракатининг долзарб масалалари юзасидан кенг фикр алмашдилар. Профессор Ш.Шаропов раислик қилган биринчи шўъбада асосан касаба уюшмалари ҳаракатининг тарихи, янги шароитларда ишлаш услуби ва шакллари ҳақида маърузалар тингланди. Сўзга чиққан В.Гентшке, Р.Алиев, В.Иофе, Г.Холлиевлар ушбу масалаларга атрофлича аниқлик киритдилар. Илмий изланишлар маҳсули кенг мутахассислар эътиборига етказилди.

Ўзбекистон КУФК раисининг ўринбосари агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмалари Марказий Қўмитасининг раиси Т.Собитов бошқарган II шўъба аъзолари касаба уюшма ташкилотлари ва меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоя қилишнинг амалий вазифалари доирасида фикр алмашдилар. И.Абдуғаниев, Р.Сангиров, А.Олимбоев, Т.Назаржонов, К.Шодиметов, О.Сафоевларнинг маърузалари тингланди ва баҳс мунозаралар олиб борилди.

Ундан сўнг конференция қатнашчилари КУФКнинг мажлислар залида йиғилиб, ҳар икки шўъбада тилга олинган масалаларни ўртага ташлашди, муаммоларнинг ҳал қилиниши йўналишларини аниқлаб олишди.

«Ўзбекистон Республикаси мустақиллигини мустаҳкамлашда касаба уюшма-

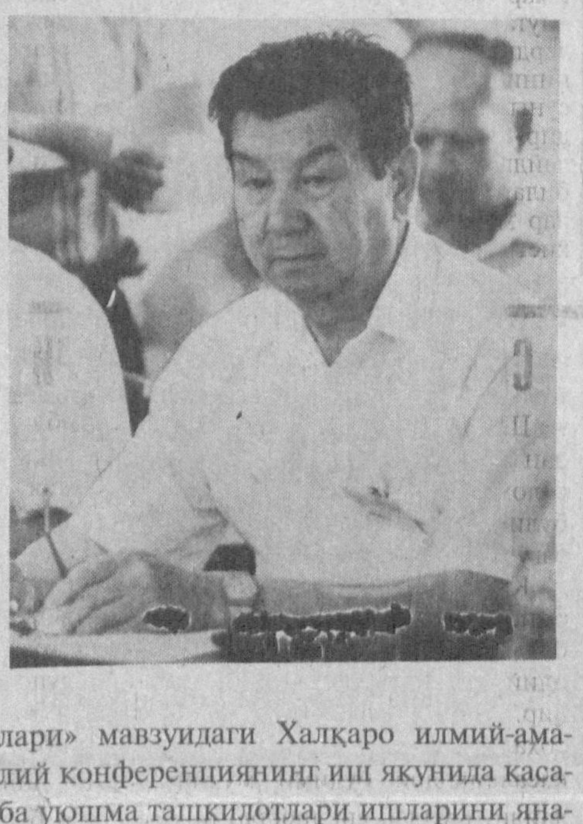

лари» мавзуидаги Халқаро илмий-амалий конференциянинг иш якунида касаба уюшма ташкилотлари ишларини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришда қаратилган махсус тавсиялар қабул қилинди. Конференция ишига якун ясар экан, Ҳ.Жамолов ушбу илмий-назарий ва амалий анжуманнинг муҳим аҳамиятини алоҳида таъкидлаб ўтди. Назариётчи олимлар ҳамда фаолиятини касаба уюшма ҳаёти билан бевосита боғлаган амалиётчиларнинг ўзаро ҳамкорлигига юқори баҳо берди.

Н.АЛИМОВ,
«Ишонч» мухбири.
Ш.ЁҚУБОВ,
Ўзбекистон КУФК ташкилий ишлар бўлимининг маслаҳатчиси.

БИЗДАН СЎРАБСИЗ...

Саволларга ҳуқуқшунос Абдувоҳид АҲМЕДОВ жавоб беради.

1941-1945 йиллардаги уруш даврида мамлакат ичкарисида ишлаган фуқароларга уй-жойдан фойдаланиш ва коммунал хизмат тўловлар бўйича имтиёзлар борми?

Транспорт воситалари эгаларидан олинадиган солиқлардан озод қилиш имтиёзидан қайси тоифадаги фуқаролар фойдаланади?

Хушвақтбобо КЎЧАРОВ,
Самарқанд вилояти, Нарпай тумани.

«Уруш қатнашчилари ва ногиронларига ҳамда бошқа тоифадаги фуқароларга уй-жой фондидан фойдаланиш ҳамда коммунал хизмат тўловлари бўйича кўзда тутилган имтиёзлар» ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси ижтимоий таъминот вазирлигининг 1996 йил 12 майдаги 718/10 сонли хатига мувофиқ, меҳнат жабҳаси қатнашчиларига 1941—1945 йиллардаги уруш даврида корхоналарда, муассасаларда, ташкилотларда, жамоа хўжаликларида, давлат хўжаликларида ишлаган шахсларга уй-жой (квартира) дан фойдаланганлик тўловлари бўйича имтиёзлар берилмайди, аммо уларга нисбатан коммунал хизматлардан (иссиқ-совуқ сув билан таъминлаш, канализация, марказлаштирилган иситиш, газ ва электр қуввати) фойдаланганлик учун ҳақни 30 фоиз миқдорида тўлаш имтиёзи белгиланган.

Ўзбекистон Республикасининг Транспорт воситалари ҳамда бошқа ўзиюрар машина ва механизмлар эгаларидан олинадиган солиқ тўғрисида»ги Қонунининг 5-моддасига мувофиқ, қуйидаги тоифадаги фуқаролар мазкур солиқни тўлашдан озод қилинганлар.

— Уруш қатнашчилари, ногиронлари байналминал жангчилар ва уларга тенглаштирилган бошқа шахслар;

— қўл билан бошқариладиган мотоколяскаси ва автомобили бор ногиронлар;

Шунингдек Сизга транспорт воситаларини техника назорат кўригидан ўтказиш хусусидаги масала юзасидан ўзингиз яшаб турган туман ДАН бўлимига мурожаат қилишингиз тавсия қилинади.

Менинг касбим ўқитувчи, 1995 йилнинг 12 сентябридан умумий касаллик туфайли I гуруҳ ногиронлик пенсиясига чиқарилдим.

Мен иш жойимдан соғлиқни йўқотганлигим учун товон пули ва пенсияга қўшимча олиш ҳуқуқидан фойдаланаманми?

Мамарашид ЭРГАШЕВ,
Жиззах вилояти, Ғаллаорол тумани.

Афсуски, бундай ҳуқуқдан фойдаланишга ҳақли эмассиз, чунки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 1 февралдаги 48-сонли қарори билан тасдиқланган «Ходимларга уларнинг меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳолда жароҳатланиши, касб касаллигига чалиниши ёки саломатликнинг бошқа хил шикастланиши туфайли етказилган зарарни иш берувчилар томонидан тўлаш қоидалари»нинг 2-бандига мувофиқ, иш берувчи корхона, ташкилот, муассаса) унинг айби билан ходимнинг саломатлигига етказилган меҳнат жароҳати учун моддий жавобгар бўлади.

Сизга белгиланган ногиронлик умумий касаллик туфайли келиб чиққанлиги боисидан моддий зарарнинг ишхона томонидан қопланиши мумкин эмас.

Сизга I гуруҳ ногиронлик учун давлат пенсияси амалдаги пенсия қонунининг 26, 27, 28-моддаларига мувофиқ равишда тайинланади.

Болаликдан II гуруҳ ногиронлари учун ҳаво йўллари транспортидан (самолётдан) фойдаланишда имтиёзлар борми?

Маматсапо НУРУМБЕТОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси, Тўрткўл тумани.

Ҳаво йўллари транспортидан имтиёзли равишда фойдаланиш ҳуқуқига бўлган шахслар рўйхатида ногиронлар (уруш ногиронлари ва уларга тенглаштирилган шахслардан ташқари) кўзда тутилмаган. Болаликдан ногиронларга ҳам самолётда арзонлаштирилган нархда юриш имтиёзлари қўлланилмайди.

Ўзгалар парваришига муҳтож пенсионерларга устама ҳақлар ҳозир ҳам сақланиб қолганми? Ногиронга қараб турганлигим учун пенсиямга қўшимча тўланадими?

Ҳосил АБДУРАИМОВА,
Сурхондарё вилояти, Қумқўрғон тумани.

Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунининг 26, 27, 28-моддаларига кўра шахсларга тайинланадиган пенсия миқдорлари ҳақидаги қоидалар белгиланган. Жумладан, Қонуннинг 28-моддасига мувофиқ кўзи ожизлик бўйича I гуруҳ ногиронларининг пенсиясига энг кам ойлик иш ҳақининг 100 фоизи миқдорида (1996 йилнинг 1 апрелидан бошлаб 400 сўм) устама ҳақ қўшиб тўланади.

Иккинчи саволингиз хусусида эса, ногиронларга қараб турганлик учун ҳақ тўлаш қонунчиликда мавжуд эмаслигини маълум қиламиз.

Мен ўрта мактабда ҳамшира бўлиб ишлаш билан бир вақтда қизларга бошланғич ҳарбий таълимдан дарс бериб келмоқдаман.

Бир неча касбда ишлаганлик учун меҳнатга ҳақ тўлаш тартиби қанақа?

Улбозор НОРБЕКОВА,
Жиззах вилояти, Пахтакор тумани.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 160-моддасида кўрсатилганидек, бир неча касбда (лавозимда) ишлаганлик, хизмат кўрсатиш доираси кенгайганлиги, ўзининг асосий иши билан бир қаторда ишда вақтинча бўлмаган ходимларнинг вазифаларини бажарганлик ва бошқа шу каби ҳолатларда меҳнатга ҳақ тўлаш ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан амалда бажарилган ишга қараб белгиланади.

Ушбу қоида аввалги меҳнат қонунлари кодексининг 115-моддасида ҳам мавжуд эди. Фикримизча, Сизга ўтилган ҳар бир соат машғулот учун ҳақ тўланиши лозим.

Менинг отам 57 ёшдалар ва у киши 40 йилдан бери жамоа хўжалигида сувчилик қилиб келадилар.

Отам имтиёзли равишда пенсияга чиқиши мумкинми?

Анора ЖУМАЕВА,
Сурхондарё вилояти, Денов тумани.

Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунининг 12-моддаси в/бандига мувофиқ қишлоқ хўжалиги ходимларининг айрим тоифалари (3 -сонли рўйхат, II қисм) учун шу жумладан, ғўза етиштиришда банд бўлган сувчилар ҳам, талаб қилинган иш стажлари етарли бўлган тақдирда, имтиёзли равишда, яъни 5 йил олдин пенсияга чиқиши мумкинлиги белгиланган. Демак, агар Сизнинг отангиз ғўза етиштиришда сувчилик қилган бўлсалар, у кишига 55 ёшдан пенсия жамоа хўжалиги тақдимномаси асосида тайинланади.

МЕҲНАТ, ЭКОЛОГИЯ ВА САЛОМАТЛИК

Тошкентда ўтган Халқаро илмий-амалий анжуман шу долзарб мавзуга бағишланди

«ЭКОСАН» халқаро экология ва саломатлик фонди Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши ва Республика Меҳнат вазирлиги биргаликда мазкур анжуманнинг ташаббускорлари ва ташкилотчиси бўлдилар.

Анжуман «Тошмаргёғ» ҳиссадорлик жамияти базасида ўтказилди. Унинг ишида қайта ишлаш тармоқлари корхоналарининг раҳбарлари ва мутахассислари, олимлар, халқаро ташкилотлар ва элчихоналарнинг вакиллари қатнашдилар.

Конференцияни Халқаро «ЭКОСАН» фондининг президенти Й. Шодиметов очди. Иқтисодий ва ишлаб чиқариш-технологик вазифаларни ҳал этиш, сифатли маҳсулотлар тайерлаш, — деб таъкидлади у, — табиатни ва инсон саломатлигини муҳофаза қилиш ва яшаш муҳитининг экологик софлигини асраш муаммоларини ҳал этиш билан бевосита боғлиқдир. Айнан шу мезонлар Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ҳукумати олиб бораётган сиёсатнинг устивор йўналишларидир.

Анжуманда сўзга чиққан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раисининг ўринбосари Т. Собитов, «Ёғмойтамакисаноат» уюшмаси раиси Н. Ҳамидов, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирининг ўринбосари Р. Убайдуллаева ва бошқа нотиқлар атроф-муҳитни, инсон меҳнати ва саломатлигини муҳофаза қилиш мамлакатимиз ўз мустақиллигини эълон қилган кундан эътиборан изчиллик билан ҳаётга татбиқ этиб келаётган муштарак ижтимоий-иқтисодий сиёсатнинг ажралмас қисми эканлигини қайд этдилар.

Республика олдида турган улкан вазифалар, шу жумладан, саноатни ривожлантириш, замонавийлаштириш ва техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш вазифалари ҳам иқтисодий ва экологик манфаатларнинг илмий асосланган негизида қилиниши керак. Бунда иқтисодиётнинг моддий-техника ва заҳиралар сарфини камайтиришга, тайерланаётган маҳсулотларнинг сифати ва экологик софлигини оширишга, бутун ишлаб чиқариш жараёнининг экологик уйғунлашувини таъминлашга қаратилган. Жадал ривожланиш йўлига ўтишга алоҳида эътибор қилинади.

Анжуманда сўзга чиққан Жаҳон банкининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси бошлиғи жаноб Хассо Молениус ва Конрад Аленауэр номли фонднинг Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон бўйича ваколатхонасининг минтақавий вакили жаноб Вольфганг Шрайберларнинг ахборотлари катта эътибор билан тингланди.

Жаҳон банки 1944 йилда ташкил топганидан бошлаб кўпгина мамлакатларда иқтисодий ислоҳотларни ривожлантириш ишига кўмаклашиш бўйича 6000 дан зиёд лойиҳани амалга оширди. Биз Ўзбекистонда бозор муносабатига ўтишни йўлга қўйишда, иқтисодиет ва миллий валютани барқарорлаштиришда ёрдам бермоқчимиз, — деди жаноб Х. Молениус. — Шу мақсадлар учун Жаҳон банки 250 миллион доллар миқдорида кредит ажратди. Алоқаларимиз бундан буён янада кенгаяди. Мазкур минтақанинг асосий экологик муаммоларидан бири Оролнинг оғир аҳволидир. Уни қутқариб қолиш учун шошилинч чоралар кўриш керак. Бу ёлғиз Марказий Осиё республикаларинингина эмас, балки бутун жаҳон жамоатчилигининг вазифасидир. Жаҳон банкининг кўмаги билан Оролбўйида мазкур минтақани тоза ичимлик сув билан таъминлаш лойиҳаси амалга оширилмоқда. Бир қатор бошқа лойиҳалар ҳам ишлаб чиқилди. Булар соғлиқни сақлаш, ирригация масалаларига тааллуқлидир. Бу масалаларнинг ҳал қилиниши минтақа аҳолисининг турмуш даражасини яхшилаш имконини беради.

Жаноб В. Шрайбернинг нутқи айниқса катта қизиқиш уйғотди. У ўз сўзларига ҳамоҳанг тарзда фильмоскоп ёрдамида ажойиб чизгилар ва тасвирлар намойиш этди. У ўз мамлакати Германия Федератив Республикасида атроф-муҳитни асраш тажрибаси ҳақида гапирди ва нутқини ажойиб хулоса билан якунлади:

— Экология уйингиз остонасидан бошланади. — Ҳақиқатан ҳам шундай!

Анжуман қатнашчилари «Тошмаргёғ ҳиссадорлик жамиятининг маҳсулотлари, меҳнатни муҳофаза қилиш институти, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши тақдим этган махсус кийимлар ва шахсий ҳимоя воситалари намуналари кўргазмасини марок билан томоша қилдилар, корхона цехларини айландилар.

Анжуман вазирликлар, идоралар, тармоқ корхоналари ва ташкилотларига иш жойларида ижтимоий-экологик муаммоларни ҳал этиш бўйича ўз фаолиятларини жадаллаштириш ва яхшилаш юзасидан тавсиялар қабул қилиш билан якунланди. Бозор муносабатлари шароитларидан алоҳида ижтимоий аҳамият касб этаётган экологик хавфсизликни, саломатликни асрашни таъминлаш, ишловчиларга қулай меҳнат шароитлари яратиш масалалари ечими давлат органлари, муассасалар, хусусий корхоналар ва фирмалар, жамоат ташкилотлари томонидан қўллаб-қувватланади, деб умид билдирилди.

Александр СИЛЕЕНКОВ,
«ИШОНЧ» мухбири.

Касаба уюшмалар ҳаёти

АСОСИЙ ЭЪТИБОР — ИЖТИМОИЙ МУҲОФАЗАГА

Республика қурилиш ва қурилиш ашёлари саноати ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитасининг III Пленуми кун тартибидаги «Андижон тармоқ касаба уюшма қўмиталари раислари кенгашининг касаба уюшмаларининг 1995-1999 йилларга мўлжалланган ҳаракат Дастурини бажаришдаги ташкилотчилик ишлари тўғрисида»ги масалани кенг ва батафсил муҳокама қилди. Шу масала юзасидан Андижон вилоят тармоқ касаба уюшма қўмиталари раислари кенгашининг раиси Ж. Нуретдинов маъруза қилди. Маърузачи вилоят тармоқ касаба уюшма қўмиталари раислари кенгашининг касаба уюшмаларининг 1995-1999 йилларга мўлжалланган ҳаракат Дастурини бажаришдаги фаолиятига тўхталар экан, бу борада муайян ишлар қилинганлигини эътироф этди.

— Жамоа шартномаларини ҳозирги кунга мос равишда тузиш, ишчи ва хизматчиларнинг манфаатларини ҳар томонлама ҳимоя қилиш мақсадида 1995 йил апрел ойида кенгайтирилган семинар-кенгаш ўтказдик, — деди маърузачи ўз сўзида. — Натижада ҳиссадорлик жамиятлари ва қурилиш ташкилотларида жамоа шартномалари ва битимларини тузиш тажрибаси такомиллаштирилди. «Андижон вилоят қурилиш» ҳиссадорлик жамияти ҳамда «Ўзэлектромонтаж» вилоят монтаж бошқармаси жамоаларининг тажрибалари кенг жамоатчиликка етказилди.

Ҳозирги бозор муносабатларига ўтиш даврида ишчи-хизматчиларни ижтимоий муҳофаза қилиш масалаларига ҳам эътиборни кучайтирмоқдамиз. Бу масалалар касаба уюшма фаоллари йиғилишида бир неча бор муҳокама қилинди. Тармоқ корхона ва ташкилотлари 1995-1996 йилнинг май ойлари давомида меҳнатни муҳофаза қилиш тадбирлари учун 928 минг сўм миқдорида маблағ сарфладилар. Ишчи-хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштиришда корхона, ташкилот раҳбарлари ва касаба уюшма қўмиталари ҳамжиҳатлик билан иш олиб бормоқдалар. 1995 йилда салкам 4500 нафар ишчи-хизматчи 1500 нафардан зиёд болалари билан Қирғизистоннинг Арслонбоб оромгоҳида дам олдилар. 90 нафар меҳнат фахрийларимиз Самарқанд ва Бухоро шаҳардарини зиёрат қилиб қайтдилар. Бундан ташқари, касаба уюшмалари йўлланмаси билан 117 нафар ишчи-хизматчи сиҳатгоҳларда саломатликларини тикладилар.

Бироқ, Дастурни бажариш борасида эришилган ютуқлар билан бир қаторда талайгина жиддий камчиликларга йўл қўйилганлиги ҳам пленумда таъкидлаб ўтилди. Бу ҳақда маъруза юзасидан музокарага чиққанлар гапирдилар. Жумладан, Дастурда белгиланганидек, ишчи-хизматчилар билан маъмурият ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асосини жамоа шартномаси ташкил этади. Жамоа шартномаси орқалигина касаба уюшма қўмиталари ўз аъзоларини ижтимоий ҳимоя қила оладилар. Андижон вилоятидаги бир қатор корхона ва ташкилотларда, жумладан «Истиқлол-1» ҳиссадорлик жамияти, «Промэнергомонтаж», «Узсантехгазмонтаж» жамоа корхоналарида 1995 ва 1996 йиллар учун жамоа шартномалари тузилмаган, 1 автокорхонада эса 1992 йилдан буён жамоа шартномаси тузилмаган. Кўплаб корхона ва ташкилотларнинг касаба уюшмалари шартнома тузаётганда ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва самарадорлигини ошириш, ходимларни ижодий ташаббускорлиги ва иш сифати учун рағбатлантириш сингари масалаларда ўз ҳақ-ҳуқуқларидан тўла фойдаланмаганлар.

Маълумки, ишчи-хизматчиларни ижтимоий муҳофаза қилишнинг бош йўналишларидан бири — иш жойларида хавфсизликни таъминлаш, бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш, шундай ҳодисалар рўй берганда нафақа ва товон пули тўлашдир. Андижон вилоятининг қурилиш корхона ва ташкилотларида меҳнат муҳофазасига кўплаб маблағ сарфланаётган бўлса-да, аслида бу соҳада жиддий назорат йўқлиги, кўплаб камчиликлар борлиги маълум бўлди. Касаба уюшма қўмиталарининг меҳнат муҳофазаси бўйича комиссиялари тузилмаган, айримлари номигагина тузилган. Жамоатчи вакиллар ҳеч қандай иш олиб бормайдилар.

Иш жойларида хавфсизлик техникаси талаблари қўпол равишда бузилганлиги оқибатда Асакадаги УзДЭУ авто заводи қурилишида бахтсиз ҳодисалар содир бўлган. Траншея тупроғининг босиб қолиши натижасида «Андижонвилоятқурилиш» ҳиссадорлик жамиятининг ишчилари С. Атаматов ва А. Абдулҳодиевлар ҳаётдан бевақт кўз юмдилар. Орадан кўп ўтмай «Истиқлол-1» ҳиссадорлик жамияти ишчиси Зоҳидов ҳам бахтсиз ҳодиса қурбони бўлди. Юқоридаги ташкилотларда меҳнат муҳофазаси тўғрисидаги Қонуннинг 14-моддаси талаблари қўпол равишда бузилган. Вилоятдаги деярли барча қурилиш корхона ва ташкилотларида ишлаб чиқаришда жароҳат олганларга товон пули тўланмаган, натижада қонуннинг 28-моддасини қўпол равишда бузилишига йўл қўйилган. Бу ҳақда музокара қатнашчилари ҳам гапириб ўтдилар.

Х. МУСАЕВ — «Андижонвилоятқурилиш» ҳиссадорлик жамоаси касаба уюшма қўмитаси раиси:

— Бизнинг «Андижонвилоятқурилиш» ҳиссадорлик жамиятимиз бир қатор объектлар қурилишини жадаллик билан олиб бормоқда. Жамоамиз учун, айниқса, УзДЭУ авто заводининг ишга туширилиши катта шарафдир. Ҳозирги кунга қадар бу корхонада 1000 дан зиёд автомашина ишлаб чиқарилди. Шу билан бирга, меҳнат муҳофазаси бўйича йўл қўйилган жиддий камчиликларимиз ҳам бор. Маъмурият, касаба уюшма фаолларимиз хатолардан тўғри хулоса чиқариб, қатор тадбирлар белгилаганмиз. Жумладан, ишлаб чиқаришда жароҳат олганлар ва уларнинг оила аъзоларига моддий ёрдам кўрсатиш бўйича маблағлар қайта ҳисоб-китоб қилиниб, ҳозиргача 60 фоизи тарқатиб бўлинди. Ой охиригача қолганини ҳам тўлаймиз.

Э. ТОЛИПОВ — «Оҳангаронцемент» ҳиссадорлик жамиятининг раиси:

— Корхонамиз касаба уюшма қўмитаси муайян иш режаси бўйича иш олиб бормоқда. Имзоланган жамоа шартномасида ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий муҳофазасидан тортиб, уларни соғломлаштиришгача бўлган вазифалар ўз ифодасини топган. 50 ўринли сиҳатгоҳ-профилакторий, иккита дам олиш манзилимиз бор. Йўлланмаларни бериб турибмиз. Ижтимоий муҳофаза бўйича ҳам талайгина ишларни амалга оширмоқдамиз. Ҳозир махсус кийим-бош билан таъминлаш масаласи муаммо бўлиб турибди, тез кунда бу масалани ҳам ижобий ҳал қиламиз.

Пленум ишида республика касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раисининг ўринбосари Қ. Рафиқов, ташкилий бўлим мудири Т. Аҳмедов иштирок этдилар.

Пленум кун тартибидаги масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленумда республика қурилиш ва қурилиш ашёлари саноати ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитасининг раиси Ш. У. Ёқубов якунловчи сўзга чиқди.

Мирзаали АКБАРОВ,
«ИШОНЧ» мухбири.

Маданият хабарлари

«КАМОЛОТ» ИШ БОШЛАДИ

Сирдарё вилояти ҳокимининг «Вилоят ёшларини қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида туманларда «Камолот» жамғармасини ташкил қилиш тўғрисида»ги қарорига асосан барча туманларда шу жамғарманинг бўлимлари тузилди.

Ёшларни касб-ҳунарга жалб қилиш, улардаги ватанпарварлик, олийжаноблик ва юксак инсонийлик фазилатларини янги поғоналарга кўтариш борасида амалга оширилаётган бу ишлар келажакда ўз самарасини бериши аниқ. Эндиликда вилоятда фаолият кўрсатаётган «ЭКОСАН», «Меҳр-шафқат»,«Амир Темур»,«Болалар» жамғармаси мана шундай янги жамғарма билан бойиди.

Н.ҚОСИМОВА.

ИНСОН БОЛАЛИКДАН БОШЛАНАДИ

Тўқимачилар маданият саройи халқ театри ижодий жамоаси ўз мухлисларини Алп Жамолнинг «Инсон болаликдан бошланади» деб номланган янги спектакли билан хушнуд этди. Саҳна асари келажагимиз бўлмиш ёшларни бугунги куни, уларни эртаги ҳаётда нималар кутаётганлигини ҳаяжонларга бой саҳналарда намоён этади. Спектаклни Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Аҳмад Юнусов саҳналаштирди. Асардаги асосий образларни Олимжон Яҳёев, Дилором Пармонова, Худойшукур Жўраевлар катта маҳорат билан ижро этдилар.

С.СИРОЖИДДИНОВ.

Хушхабарнинг қаноти бор

Яқинда Олтиариқ тумани ҳокими Аъзамжон Муҳиддинов номига Республика ҳудудидаги ҳарбий бўлинмалардан бирининг раҳбари номидан ташаккурнома келди. Унда олтиариқлик йигитлар ўзларининг эл-юрт олдидаги қомусий бурчларини яхши ўтаб, жанговар ҳаётда, тартиб-интизомда, ўрнак кўрсатаётганликлари таъкидланди. Жумладан, олтиариқлик оддий аскар Абдуғаффор Содиқовнинг намунали ҳулқи жанговар топшириқларни қойил-мақом адо этаётганлиги алоҳида таъкидланган эди. Олтиариқ халқи, айниқса тракторчи Абдуқаҳҳор ака Содиқовлар оиласи бу хуш-хабарни севинч билан кутиб олишди.

С.МАҲМУДОВА,
«Ишонч» мухбири.

Одамийлик сабоқлари

МЕҲНАТ УЛУҒ НЕЪМАТ

Имом Ал-Сарахсий: Улуғ илоҳиётчи аллома имом шамсул аимма Муҳаммад ибн Аҳмад ал-Сарахсий ҳижрий V аср бошларида ҳозирги Туркманистон ҳудудидаги Сарахс шаҳрида таваллуд топган. Ал-Сарахсий шу аср охирларида вафот этган. Бўлажак аллома ҳижрий IV-V асрларнинг машҳур уламоси Абдул Азиз ал-Халавийдан таълим олиб, илоҳиётга доир кўплаб илмларни эгаллади ва ўз даврининг таниқли олими бўлиб етишди.

Ўша даврда Бухоро уламолари билан Қорахонийлар сулоласи подшоҳлари ўртасида давом этиб турган зиддиятлар оқибатида имом Сарахсий Ўзганд зиндонига ташланади ва у ўша ерда ўзининг фиқҳга доир 30 жилдлик «Ал-Мабсут» асарини оғзаки айтиб туриб ёздиради. Бу ноёб асар ислом оламида кенг тарқалган безавол манбалардан саналади.

Ал-Сарахсий машҳур асаридаги боблардан бирини инсоннинг меҳнат фаолиятига бағишлаган эди. У сўфийлар ва эшонлар меҳнатнинг аҳамиятини умуман инкор қилаётган бир даврда муқаддас Қуръон оятлари ва Расули акрам Муҳаммад саллолоҳу алайҳи васалламнинг муборак ҳадиси шарифлари асосида инсоннинг меҳнат фаолиятига доир ислом таълимотини қатъий ҳимоя қилиб чиқди. Олимнинг ушбу хулосалари ҳозиргача ҳам ўз аҳамиятини йўқотган эмас.

Ал-Сарахсий меҳнатнинг инсон ҳаётида улкан ўрнини таъкидлар экан, бунинг далили сифатида қуйидаги ҳадиси шарифни келтиради: «Бир куни Муҳаммад Расулуллоҳ (С.А.В.) ўз саҳобалари Саъд бин Маоз билан кўриша туриб, ул зотнинг қўллари қадоқ эканига диққат қилдилар. Пайғамбарнинг қадоқ қаердан пайдо бўлди, деган саволларига жавобан саҳоба, қўлидаги қадоқлар оилани боқиш учун қилинган меҳнат оқибатида пайдо бўлганлигини сўзладилар. Шу чоғ пайғамбар саҳобанинг қадоқли қўлларига муборак лабларини текизиб: «Аллоҳ ва унинг Расули худди мана шундай меҳнаткаш қўлларни ҳурмат қиладилар»,-дедилар. «Ушбу ҳадисни шарҳлар экан Ал-Сарахсий: «Агар инсон намозни адо қилиш билан тақвонинг олий даражасига эришар экан, аввало меҳнат олдида бурчлидир, меҳнат эса таҳоратта тенгдир»,-деб ёзади. Бинобарин, намозни тўла-тўкис адо этмоқ учун инсонга овқатланиш туфайли пайдо бўладиган куч-қувват лозим бўлиб, овқат эса меҳнат билан топилади. Уни ҳар қандай бошқа йўл билан топиш Аллоҳ томонидан жазоланади. Шунинг учун Расулуллоҳ (С.А.В) «Инсон ўзини-ўзи боқиши керак»,-деб айтганлар.

Ушбу фикрлар инсон ҳалол меҳнат билан сотиб олиши лозим бўлган кийим-кечакка ҳам тааллуқлидир. Зеро, кийимсиз ўқилган намоз Аллоҳга манзур бўлмайди.

Барча пайғамбарларнинг ҳалол меҳнат билан шуғулланганликлари ҳам барча инсонларга намуна бўлиши керак. Аллоҳ пайғамбарлардан ўрганишга буюрар экан: «...Уларнинг изидан боринг!»-деган эди. Нуҳ пайғамбар дурадгорлик қилган, Идрис тикувчи бўлган, Иброҳим - деҳқончилик билан шуғулланган, Довуд темирчилик касбини эгаллаган эди...

Шунинг учун ҳам ўтмишда яшаб ўтган барча илоҳиётчи алломалар меҳнатнинг фарздан кейинги фарз эканлигини бир овоздан тасдиқлаганлар.

Ал-Сарахсий ўз асарида тарки-дунёчи сўфийлар ва баъзи эшонларнинг меҳнат-ҳаромдир, зеро Аллоҳга таваккал қилиш зарурлиги ҳақидаги: «Аллоҳга ишонсангиз, унга таваккал қилинг»,-оятига зиддир: пайғамбарнинг саҳобалари ҳам ўз вақтларини доимо мачитларда ўтказиб, меҳнат билан шуғулланмаганлар, Расулуллоҳ эса уларнинг бу ишларини маъқуллаганлар: тўрттала халифа ҳамда машҳур саҳобалар ҳам меҳнат билан шуғулланмаганлар, шунга қарамай, улар қиёматга қадар раҳнамо бўлгайлар»,-қабилидаги даъволарини қаттиқ танқид остига олади.

Бундай фикрларнинг асоссизлигини таъкидлар экан, Ал-Сарахсий Қуръони Каримнинг фойдали иш, масалан, савдо билан машғул бўлишга даъват этувчи оятларини келтиради. Унинг фикрича, ушбу оятдаги «тижорат» сўзини айрим сўфийлар айтганидек, кўчма маънода эмас, балки ҳақиқий маънода тушунмоқ керак.

Юқорида таъкидлаганимиздек, барча пайғамбарлар меҳнат қилганликларига қарамай, ҳаётларининг катта қисмини Аллоҳ ибодатига бағишлаганлар, шу туфайли ҳам Аллоҳга таваккал қилишни унутмаганлар. Сарахсий шу фикрни таъкидлар экан қизиқарли бир далил келтиради: «Бир куни халифа Умар ибни Хаттот ерга қараб ўтиришган қарилар ёнидан ўтиб колдилар. Ул зотнинг «Булар кимлар?» деган саволларига «булар Аллоҳга таваккал қилувчи- мутаваккиллардир»,-деб жавоб беришди. Шунда халифа Умар «йўқ, булар мутаваккиллар эмас, балки «мутаваккиллар» бировлар ҳисобига яшовчилардир. Кимлар ҳақиқий мутаваккиллар эканини айтайми? Улар ерга уруғ қадаб, шундан сўнггина Аллоҳга таваккал қилувчи инсонлардир»,-дедилар. «Шунинг учун ҳам,-деб таъкидлайди Ал-Сарахсий,- саҳобаларнинг меҳнат билан шуғулланмоқликлари ҳақидаги даъволар мутлақо асоссиздир». Зеро кўпгина илоҳиётчилар, жумладан халифа Абу Бакр уруғчилик, халифа Умар теричилик, халифа Усмон савдогарчиликни касб ҳам қилиб олганликлари маълум, халифа Али эса мардикорлик орқасидан тирикчилик қилган. Уларнинг бу фаолиятлари эса мусулмонлар ҳаётида меҳнатнинг аҳамиятини оширишга хизмат қилган.

Ал-Сарахсий Қуръони Каримдаги «Сизнинг озиғингиз ва сиз кутаётган нарсалар осмондадур»,- оятининг моҳиятини шарҳлар экан, «бу ерда гап осмондан ёғадиган ёмғир ҳақида боряпти, маълумки, ёмғирсиз деҳқон меҳнати кам самара беради»,-деб ёзади. Бошқа кўпчилик имомлар ҳам мана шу фикҳни қувватлаганлар. Муҳаммад Расулуллоҳ (С.А.В.)нинг Аллоҳ Таоло номидан айтган ҳадиси шарифларидан бирида: «Эй бандам, қўлларингни қимирлат, шунда мен сенга озиқ йўллагайман»,-дейилади. Бинобарин, тарки дунёчиларнинг меҳнат билан шуғулланиш таваккул (Аллоҳга таваккал қилиш) тамойилига зиддир, деган таъкидлари исломий шариат аҳкомларига бутунлай қарама-қаршидир. Ривоят қилинишича Муҳаммад Расулуллоҳ (С.А.В.) бир кун саҳобаларидан бирининг «туямни қўйиб юбориб, Аллоҳга таваккал қиламан»,-деганларида, «олдин туянгни боғлаб қўйиб, сўнг Аллоҳга таваккал қилгин»-деб танбеҳ берган эканлар.

Қолаверса, озиқ-овқатни меҳнат орқали топиш Аллоҳ Таолога бўлган эътиқодга хилоф бўлмай балки Аллоҳ меҳнати бадалига мусулмонни мукофотлайди. Таркидунёчи сўфийлар ўз меҳнатлари эвазига топилган озиқ-овқатларни тановвул қилаверганлар, аммо, уларнинг ақидаларига биноан меҳнат билан шуғулланиш, меҳнат билан топилган неъмат ҳам ҳаром саналарди. Мазкур фикрлар сўфийларнинг фойдали меҳнатни инкор этишга уринишларини уларнинг дангасаликка йўйиш мумкиндир. Аммо сунний уламолар меҳнат билан шуғулланиш фарз эканлигини илмга интилишнинг саодатлигини, аммо инсон ўз эҳтиёжларидан ортиқча меҳнат қилишининг мустаҳабга айланишини таъкидлаб келганлар.

Имом Ал-Сарахсий Қуръони Каримдаги: «Ўз ишлаб топганингизнинг ҳалоллинигина сарф қилинг»,-оятига ҳам ўз муносабатини билдиради. Яъни Аллоҳнинг ушбу буйруғини вожиб деб англамоқ даркор, зеро ишлаб топилмаган нарсани сарфлаш билан меҳнатсиз фарзга эришиш мумкин эмас деган ҳикматни илгари суради, Аллоҳнинг бу даъвати эркакнинг ўз оиласини керакли маблағ билан таъминлаш мажбурияти билан ҳам боғлиқдир.

Имом Ал-Сарахсий меҳнатни турмушнинг узвий бир қисми сифатида талқин қилади. Унинг ёзишича:«Меҳнатда коинотнинг барча тизими мужассамланган. Аллоҳ оламнинг қиёматга қадар адабий мавжуд бўлишини белгилаб қўйган, оламнинг абадий мавжудлик сабабини эса Аллоҳ инсоннинг меҳнат фаолияти билан боғлаган. Агар инсон меҳнатдан воз кечадиган бўлса ушбу тизимнинг емирилишига сабаб бўлиб, бу эса Аллоҳ томонидан манъ қилингандир».

Инсоннинг меҳнат фаолияти муҳимми ёки ибодат мақсадида ундан воз кечиш керакми деган фикр ҳам тортишувларга, мунозараларга сабаб бўлган. Кўпгина фақиҳлар меҳнат қилиш муҳимроқ, деб ҳисоблагувчи фақиҳлар кўпчиликни ташкил этган. «Ислом, меҳнат кишисини кураш майдонидаги жангчи даражасига кўтаради. Шунинг учун ҳам ҳалол меҳнат қилиб, чарчаб ухлаган одамни Аллоҳ мағрифат қилади»,-деб ёзган экан Ал-Сарахсий, меҳнат мусулмон учун қачон фарз саналишини таъкидлайди. Жумладан, бировдан қарздор бўлиб қолганда инсонга меҳнат фарз ҳисобланиб, у ўз меҳнати билан қарзини узишлигини шартлардан бири деб ҳисоблайди. Меҳнат хотин ва бола-чақаси бор одамлар учун ҳам фарздир. Аллоҳ Таоло Қуръони Каримда: «Уларни уйингизда сақланг ва ўз меҳнатингиз билан уларни боқинг», «Эрларга ўз болалари ва хотинларини боқиш ва кийинтириш мажбурияти юклатилган»,-деб буюргандир. Ушбу мажбуриятни эса ҳалол меҳнат билангина адо этиш мумкин саналиб мазкур буйруққа амал қилмаслик эса оғир гуноҳлардан саналади. Расули акрам (С.А,В): «Қўл остидагиларни боқиш (моддий жиҳатдан таъминлаш)дан юз ўгириш оғир гуноҳдир» деганлар. Ривоятда, ул зот бир куни ўз олдиларига келиб жиҳотга юборлишларини илтимос қилган йигитдан сўрабдилар: «Ота-онанг борми?».

-Бор,-дебди йигит.

Расули акрам (С.А.В.) унга дебдилар.

Бориб аввало уларни моддий таъминлашга ҳаракат қил». Ҳалол меҳнат билан ўз қарамоғидагиларни боқиш, таъминлашнинг исломда ҳосияти улуғ саналган.

Пайғамбар (С.А.В.) «Ё раб, мени қашшоқликдан ва одамлар олдида камбағал бўлиб кўринишдан ўзинг асра!» дея яратганга илтижо айлаганида ҳам улуғ бир фазилат мужассам «Одамларга боқиманда бўлиб яшаш инсоннинг энг сўнгги ва беҳаё ҳунаридирки, у бундан осонликча қутулмагай»,-дея меҳнатсиз даромад қилиш, кун кечиришдан ҳазар қилишга чорлаганлар.

Имом Ал-Сарахсий Муҳаммад Расулуллоҳ (С.А.В.)нинг бу ва бошқа қатор ҳадислари асосида меҳнат инсонга берилган энг буюк неъмат эканлигини, мусулмон одам агар бу неъматдан оқилона фойдаланадиган бўлса, у бу дунёда ҳам, у дунёда ҳам ҳақиқий бахтга муяссар бўлишини, зеро унинг ер юзидаги ҳаёти охиратдаги ҳаёти билан, бу иккаласи эса илоҳий робита билан боғлиқ эканини исботлашга интилади.

Қози Абдуғани Абдуллоҳ,
Халқаро ислом тадқиқот маркази директори.

ЖАҲОН СПОРТИГА ЙЎЛ

БОКС

Азалдан баҳодирлар юрти бўлган элимиз, ҳозир ҳам ўринбосар ўғлонларга бой. Яқинда Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институтида ана шундай юрт севган ботир йигитлар сарасидан профессионал боксчи, жаҳон чемпиони Артур Григорянга Германияда қўлга киритган ғалабаси шарафига Президентимиз қарори билан ГАЗ- 31 ВОЛГА енгил машинасини Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Б. Мақситов тантанали равишда топширди.

ДЗЮДО

Дзюдочиларимиз ҳар галги анъаналарга содиқ қолган ҳолда бу галги Минск шаҳрида бўлиб ўтган халқаро турнирда 6 медал совриндори бўлиб қайтдилар. Бу қизғин «татами» устида ўтган беллашувларда, Ҳиндистон ва МДҲ давлатлари курашчиларини ортда қолдириб, миллий терма жамоамиз полвонлари турнир ғолиби бўлдилар.

Жамоамиздан 4 та олтин медални Д. Саловлиев, А. Багдасаров, А. Мухторов, В. Шамоновлар 1 кумуш медални А. Шутирбабин ва бир бронза медални К. Муродовлар қўлга киритдилар.

Эркин кураш бўйича республикамиз терма жамоаси яқинда Олмонияда бўлиб ўтган халқаро турнирда қатнашиб қайтдилар. Мусобақада Рамил Исломов, Рустам Хинчагов, Адҳам Очилов, Дамир Захардиновлар юртимизнинг шаънини ҳимоя қилишди.

62 килограммгача оғирликдаги полвонлар беллашувларида Рамил Исломов энг кучлилардан эканлигини амалда исботлади. Дастлаб у украиналик Михаил Черновни, сўнгра америкалик полвон Смит Стивенни канадалик Марти Калдерни ва белорусиялик Сергей Смалияни мағлубиятта учратиб, ҳал қилувчи финал беллашувда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. У финалда белорусиялик Сергей Сималияга қарши гиламга чиқди. Бу беллашув ҳам юртимиз Рамил Исломовнинг ғалабаси билан якунланиб, бош совринни қўлга киритди. 90 килограммгача вазнли полвонлар беллашувида Сослан Фраев бу йилги Оврупа чемпиони Эдлор Куртанидзега бой берди. 82 килограммгача вазнли полвонлар мусобақасида жаҳон чемпионатининг икки бор совриндори Руслан Хинчагов иккинчи даврада грузиялик Афтангил Гоголашвилидан енгилди. Терма жамоамиз аъзоларидан Адҳам Очилов, Дамир Захаридиновлар тўртинчи ўрин билан қаноатланишди.

Шу кунларда олимпиадачиларимиз республикамизнинг энг кўзга кўринган спорт соғломлаштириш масканларида мириқиб хордиқ чиқариш билан бирга бўлажак мусобақага тайёргарлик кўраяптилар.

ШОҲМОТ

Қалмиғистоннинг Элиста шаҳрида жаҳон чемпиони россиялик Анатолий Карпов ва тож даъвогари америкалик шахматчи Гата Камскийлар ўртасида шахмат бўйича жаҳон биринчилигининг финал мусобақаси давом этяпти. Бу сафар ҳам жаҳон чемпиони чиройли ўйин намойиш қилиб ғалаба қозонди. Шундай қилиб мусобақада Анатолий Карпов 5:2 ҳисобида пешқадамлик қилмоқда.

ҚЎЛ ТЎПИ

Тошкент Давлат университети спорт залида биринчи Ўзбекистон спартакиадаси дастуридаги қўл тўпи бўйича эркаклар жамоалари ўртасида мусобақалар якунланди. Барча учрашувларни ғалаба билан якунлаган Чирчиқнинг «Қурувчи» командаси гандболчилари биринчи ўринни эгаллаб, бош совринни қўлга киритишди. Иккинчи ўрин тошкентлик гандболчиларга насиб этди. Жиззах вилояти вакиллари эса учинчи ўрин билан қаноатланишди.

Бўлиб ўтган спортнинг 25 тури натижасига кўра, умумжамоа ҳисобида Тошкент шаҳри вакиллари карвонбошилик қилишмоқда. Андижон вилояти командаси эса иккинчи, Самарқандлик спортчилар учинчи ўринларни эгаллаб туришибди. Тошкент, Фарғона, Навоий, Сирдарё вилоятлари жамоалари эса кучли саккизликдан жой олган.

Улуғбек Мирзо Ахрор

САЛОМАТЛИК ЖОНКУЯРИ

Шифокорлик - дунёдаги энг эзгу касблардан бири десак янглишмаймиз. Инсонлар саломатлигини сақлаш, хаста дилларга таянч бўлиб, улар дардига дармон бўлишдан-да эзгу иш борми?

Касбига садоқати, изланувчанлиги, ширинсўзлиги бои̂ эл-юрт олқишига сазовор бўлаётган салом...лик жонкуярларидан бири олий тоифали ш...ифокор Тошпўлат Юсуповдир. Тошпўлат Наманган вилоятидаги кўп соҳали «Гўзал» шифохонаси буйрак-таносил касалликлари бўлими мудири бўлиб ишлайди. Кўплаб ёш табобатчилар устози бўлган Тошпўлат айни кунларда шогирдлари билан ҳамкорликда самарали ишлаб, қувонарли натижаларга эришмоқда. Жумладан, буйракда йиғилган тошларни Германиядан келтирилган тиббий ускуна ёрдамида майдалаб, тушириб юбориш, тиғсиз операциялар ўтказиш билан беморлар дардига шифо бераётир. Биз шифохонада бўлганимизда Тошпўлат ва у бошқараётган бўлим тиббиётчилари шаънига кўплаб илиқ фикрлар эшитдик.

Суратда: Олий тоифали шифокор, буйрак-танносил касалликлари бўлими мудири, ширинсўз ва жонкуяр ҳаким Тошпўлат Юсупов.

Тохиржон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

Истеъмолчи манфаати - муқаддас

СОТУВЧИ АЙБДОРЛИГИНИ БИЛДИ, ЛЕКИН...

- Ҳа, тинчликми қўшни?
- Қизимни поликлиникага олиб бораяпман.
- Нега?
- Кечаси билан иситмаси чиқиб, ухлай олмади.
- Балки шамоллагандир?
- Йўғ-э, кеча бир шиша «Янтоқ» салқин ичимлигини ичганди. Эскимикин, уйга келиб қайд қилди. Бошқа ҳеч нарса егани йўқ.
- Янги-эскилигини магазинчидан суриштириб олмабсизда/
- Эски нарсани сотамизми деса, ишондим. Хуллас, сувданми, ўтданми қизимнинг мазаси йўқ.

Бу мулоқот Қарши шаҳридаги икки қўшни ўртасида бўлганлиги, қизалоқнинг салқин ичимлик ичиб касалликка чалинганлиги рост. Вилоят ва шаҳар санитария-эпидемиология станциялари ходимлари Қаҳрамон Маҳмудов ва Рустам Боймуродовлар билан ҳамкорликда ўтказилган текшириш ҳам буни яққол тасдиқлади. Қарши шаҳар мева-сабзавот корхонасига қарашли 4-савдо дўконида сақлаш муддати ўтган ширин ичимликлар билан савдо қилинмоқда. Дўкон мудири Ҳасан Хўжамовни суриштириб топаолмадик. Бизни сотувчи Разроқ Нарзиев қарши олди. Дўкон ходимларининг юраги катталигига қаранг! «Янтоқ»,«Золотист» ширин ичимликлари ва «Каршинская-2» минерал суви муддати ўтиб, истеъмол учун мутлақо яроқсиз ҳолда келганлигига қарамай, савдо пештахталарига тизиб қўйилибди.

- «Янтоқ» ширин ичимлигини қачон олдингиз,- сўраймиз сотувчидан.
- 6 ойча бўлди-ёв.
- Неча дона олгандингиз?
- Аниқ айтаолмайман, ҳисоб-китоб мудирда. Менимча 6-7 яшик.
- Ҳозир қанча қолди.
- 25-30 дона.
- Муддати ўтганлигини биласизми?
- ...Биламан.
- Унда нега сотаяпсиз?
- Оддий сотувчиман, мудир нима деса шуни қиламан. Пештахтага қўйилгани билан ҳеч ким олмаяпти-ку!

Дўконда 250 шиша «Золотист» ширин ичимлиги ва «Каршинская-2» минерал суви ҳам бор экан. Бу ичимликлар ҳам Қарши салқин ичимликлар корхонасидан олинган. Пештахтадаги ичимликларга назар солсангиз, ҳайратдан ёқа ушлайсиз. Чунки, баъзи идишларда мутлақо ичимлик йўқ, ёки ярим.Айримлари эса бўғзигача тўла. Минерал сувнинг одатда ранги оқ бўлиши керак. Бироқ бу ердаги сувлар узоқ сақланганлиги туфайли сарғайиб, шиша тагида чўкма ҳосил қилиб улгурган.

Бу ерда спиртли ичимликлар ҳам сотилмоқда. Қизиғи шундаки, дўкондаги мавжуд 25 дона ароқнинг қопқоғига қараб, қаердан чиққанлигини аниқлаш қийин. Чунки, шиша қопқоғи шундай устамонлик билан ёпилганки, ундаги ёзувларни ҳатто «лупа» билан ҳам ўқий олмайсиз. Шишаларга «русская водка» қоғози ёпиштирилган. Унда на муҳр, на бирор бир белги бор. Сотувчидан сўраганимизда «Шаҳрисабздаги ароқ-шароб заводидан олиб келувдик» деди. Хуллас, ароқларни қаердан, қайси корхонадан ва қачон чиққанлигини аниқлай олмадик. «Коғор» винолари ҳам совуқхонада сақланишига қарамай қопқоғи ёрилиб кетган.

Сабабини суриштирганимизда, - Нимани беришса шуни сотаман қолганига мудирнинг ўзи жавоб беради,-деди сотувчи.

- Маҳсулот ҳужжатлари билан танишсак бўладими?
- Ҳамма ҳужжат мудирда. Кечгача кутсаларинг келади.

СЭС ходимлари тоқати тоқ бўлиб, дўконни ёпиш юзасидан акт ёзишди. Сотувчи айбни тан олди, лекин актга имзо чекишдан бош тортди.

Шаҳардаги «Дўстлик» савдо марказида ҳам шундай ҳол мавжудлиги аниқланди. Сотувчи Мурод Тўлагановнинг айби билан 8 дона «Тошкент суви» қопқоғи синиб, яроқсиз ҳолда сотувга қўйилган. Бундан ташқари, савдо марказида 30-35 дона узум шарбати муддати ўтганлигига қарамай пештахтада турибди. Ваҳоланки, мазкур узум шарбати 1994 йили Шаҳрисабз консерва заводида қадоқланган.

Шунингдек, Қарши «Баққоллик» очиқ ҳиссадорлик жамиятига қарашли 85-озиқ-овқат дўконида (дўкон мудири Фарҳод Сафаров) муддати ўтган, ҳар бири 18 сўмдан турадиган 120 (Суп вермишеловий) қуритилган вермишелли шўрва сотилмоқда экан.

- Айтишингизга қараганда дўконни шу йил 15 апрелда очибсиз, лекин мазкур маҳсулот 1994 йилда чиққан-ку, қандай қилиб муддати ўтган нарсани қабул қилдингиз?,-сўраймиз мудирдан.
- Оласан, деб қўшиб беришган. Олгандан сўнг, сотмасликнинг сира иложи йўқ. Бўлмаса, бўйинда тураверади-да.
- Истеъмолчиларнинг заҳарланишидан қўрқмайсизми?
- Қўрқамиз, кечиринглар ҳозир олдириб ташлайман.

Хуллас, муддати ўтган маҳсулотларни сотиш Қарши шаҳридаги кўпгина савдо дўконларида учрайди. Ана шундай маҳсулотларни сотаётган савдо ходимларининг фаолиятини қандай баҳолаш мумкин? Юқорида номлари тилга олинган савдо шахобчаларининг раҳбарлари нега бунга бефарқлар? Халққа намунали, ҳалол, пок хизмат кўрсатиш бурчлари эканлигини сира унутмасликлари керак.

Истеъмолчи манфаатини ўйлаган киши доимо иззат обрў топади, аксинча иш кўрган эса халқнинг ғазабига учраши аниқ. Юқоридаги савдо дўконларининг раҳбарлари айбдор шахсларга нисбатан чора кўрадилар ва истеъмолчилар манфаатини ҳимоя қилиш юзасидан аниқ тадбирлар белгилайдилар, деб ўйлаймиз.

Аҳрор САМАРИДДИНОВ,
«Ишонч» мухбири.

Долзарб мавзу

ТАЛАБ ВА ИМКОНИЯТ

Маданият масканлари ва уларнинг бозор иқтисодиёти давридаги муаммолари хусусида

Касаба уюшмалари тасарруфидаги маданият муассасалари ҳам давлат маданий-маърифий ташкилотлари каби жойларда асосий маданият ўчоғи, маънавий бойлик, тарбия, маърифат ва мазмунли дам олиш маскани сифатида халқ ижоди, бадиий ҳаваскорлиги, халқ байрамлари ва қадрияти тараққиётида муҳим ўрин тутадиган даргоҳлар эканлигини ҳисобга олиб уларнинг фаолиятини янгича идрок этиш, моҳиятини тушуниш ҳамда муаммоларини ҳал қилиш вақти келди.

Мафкуравий ишнинг таркибий қисмига айланиб кетган маданий-маърифий ишлар соҳасида ҳам янгиланиш, аниқроғи туб ўзгаришлар ясаш зарур бўлмоқда. Чунки яқингача умуман маданият муассасалари ўз ишларини яккаҳоким партия ва совет органлари қарорлари, кўрсатмалари ва хоҳиш-иродасига амал қилган ҳолда олиб борардилар. Энди эса халқ талаб ва эҳтиёжи асосида иш юритиш лозимлиги яққол сезилмоқда. Акс ҳолда, халқ ва маданий-маърифий муассасалар ўртасида ҳосил бўлган «айрилиқ» янада катталашиб боради.

Шулардан келиб чиқиб ушбу соҳаларда тўпланиб қолган ва ислоҳ қилиниши зарур бўлган баъзи муаммоларга тўхталмоқчимиз.

Аввало моддий-техник база масаласини олайлик. Ҳозирги кунда мамлакатимизда 4719 маданий-маърифий муассаса, 123 маданият ва истироҳат боғлари мавжуд. Республикамизда ги ҳар 160 минг кишига бир маданий дам олиш боғи ва 5 минг кишига бир клуб муассаса тўғри келади. Мамлакатда аҳоли сонига тўғри келадиган маданият масканлари сони собиқ Иттифоқдаги республикаларнинг баъзиларидан 2 марта, қишлоқ жойларда эса уч марта кам.

Мазкур маданий-маърифий муассасаларнинг 349 таси касаба уюшмалари тасарруфидадир. Маданий-маърифий муассасаларнинг моддий-техник базаси умуман олганда ҳозирги вақтда ўта ночор аҳволда. Кўпгина яшаш жойларидаги аҳоли ўз маданият масканига эга эмас. Мавжуд клубларнинг 60 фоизидан ортиғи мослаштирилган биноларга жойлашган, 20 фоизидан ортиғи жорий таъмирлашга муҳтож, уларнинг кўплари бузилиш ҳолатида. Ҳозиргача қурилган маданият масканлари собиқ Иттифоқ лойиҳалари асосида қурилиб, Ўзбекистон иқлими, хусусиятлари, халқ анъаналари ва эҳтиёжига мос эмас.

Ўзбекистон шароитини дам олиш учун қулай бўлган маданият ва истироҳат боғлари сонини кескин кўпайтиришни тақозо этади. Қизиғи шундаки, агар XIV-XV асрларда биргина Самарқанд атрофида 100 дан ортиқ боғ бўлган бўлса, ҳозирги кунда бутун Ўзбекистонда ўшанча боғ йўқ. Тўғри, мустақиллик шарофати ила кейинги йилларда бир неча жойларда янги боғлар, маданият марказлари барпо этилди. Фикримизча, булар етарлик эмас.

Мамлакатимизда иқлимимиз табиатимиз, анъаналаримизни ҳисобга олган ҳолда ўзига хос «халқ боғлари», «боғ-томошагоҳлар», «Чойхона боғлар»,»Халқ ўйинлари ўйлари»,»Дам олиш» марказлари кабиларни барпо қилишга эътибор берилса, улар жойларда аҳолининг севимли ва барча интиладиган масканларига айланган бўлур эди. Албатта, буларнинг ҳаммасини бунёд қилиш ҳозирги ўтиш даври иқтисодий шароитида қийин. Аммо бу ишларни бажаришда халқимизнинг қадимий ва анъанавий инсонийлик-фазилатларидан, одатларидан бўлмиш ҳашардан ижобий фойдаланилса бўлади. Шунингдек, касаба уюшмаларига тегишли маданият муассасалари, мутасаддилари ўзларига тааллуқли ташкилот, корхона, жамоа ва бошқалар билан бу ишларга меҳнаткашларни жалб этишса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизда барча соҳаларда бозор шароитига босқичма-босқич ўтиб борилмоқда. Яъни янгича хўжалик юритиш билан ўз-ўзини иқтисодий жиҳатдан қоплаш масалалари кўндаланг бўлиб турибди. Албатта янгиликни қўллаб-қувватлаш ва жорий қилиш керак. Бироқ бу маданият соҳасида, айниқса қишлоқ жойларида бироз қийинчиликлар туғдирмоқда. Шунинг учун маданиятимиз ривожини чуқур ўйлаган ҳолда иш юритиб, бу янгича хўжалик юритиш усулига етарлик тайёргарлик билан, маданият соҳаси мутахассислари ва бошқа соҳалар мутахассислари билан бамаслаҳат, мунозара, муҳокама ва баҳслар ўтказиб, сўнг Ўзбекистонга хос, «маданий хўжалик ҳисоби»га ўтиш йўлини топсак яхши бўлар эди. Ҳозирги шароитда бир вақтлар, анчайин бой ҳисобланган касаба уюшмаларининг маданият муассасалари ҳам қийин аҳволга тушиб қолганлар. Шу кунларда касаба уюшмаларига тегишли юқорида айтилган 349 клуб муассасасида 958 та турли тўгараклар фаолият кўрсатиб, уларга қарийб 20 мингдан ортиқ киши қатнашади. 650 дан ортиқ мутахассис ишлайди. Шунингдек республикада 369 та касаба уюшмаларига тегишли кутубхона бўлиб, уларда 276 киши ишлайди, китобларнинг умумий сони 1.067.800 дан ортиқроқдир. Кутубхоналарнинг аксарияти аҳволи ҳам ночор бўлиб, таъмирлашга муҳтождир. Касаба уюшмалари маданият муассасаларида 218 та кинотқурилмавоситалари мавжуд бўлиб, уларда 174 киши хизмат қилади.

Ҳукуматимиз ҳозирги кунда ижод аҳли, маданият ва санъат ходимларига ва бу соҳа ривожланишига ғамхўрлик қилиб, бир неча қарорлар чиқарди. Яқингинада ўзбек киносини ривожлантириш, «Ўзбекнаво» концерт ташкилотини тузиш ва уч йилга ҳар қандай солиқлардан озод этилиши ҳақидаги Президентимизнинг Фармонлари айни муддао бўлди.

Назаримизда бошқа маданият муассасалари ва ходимларига нисбатан ҳам, ана шундай ғамхўрлик зарур. Албатта, маданият соҳасига давлат томонидан доимо эътибор берилиб, қўллаб-қувватланиб турилиши, моддий ва маънавий ёрдам кўрсатилиши мақсадга мувофиқдир. Аммо, бу фақат, боқимандалик билан иш юритиш керак дегани эмас. Яхшилаб ўйлаб кўрилса маданият соҳасида, жумладан маданий-маърифий муассасаларда ўз ҳисобига хўжалик юритиш йўллари ва усулларини излаб топса, бор имкониятлардан унумли фойдаланса бўлади. Масалан, маданият уйлари, саройлари, клублар қошида турли касбкор ўргатувчи пуллик тўгараклар, бирлашмалар, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари ишини йўлга қўйса бўлади. Шунингдек, ҳозирги мавжуд ва қурилаётган маданий-маиший спорт комплексларидан ҳам фойдаланиб, ўзини иқтисодий қоплайдиган ишлар ва тадбирлар ўтказилиши мумкин.

Маданият ва истироҳат дам олиш боғлари ҳам бу борада ўзларининг имкониятларини янада кенгайтиришлари мумкин. Умуман, маданият муассасаларида ҳам баъзи йўналишларда хусусийлаштириш ишларини амалга ошириб бориш мумкин. Чунончи бу ишларда ҳам маданият соҳасига янада кенгроқ эркинлик берилиши жоиздир.Булар ва юқорида тилга олинган баъзи муаммоларни ҳал қилишда салоҳият ва имконияти етарлик бўлган ходимлар, мутахассислар тайёрлаш муаммоси ҳам бор. Йигирма мингдан ортиқ киши ишлайдиган Ўзбекистон маданий-маърифий муассасаларида ходимларни танлаш, тайёрлаш ва жой-жойига қўйиш борасида ҳам муҳим ислоҳотлар ўтказилиши зарур. Жумладан, жумҳуриятимизда бу борадаги ходимлар бир текисда таъминланмаган, баъзи вилоятлар (Жиззах, Сурхондарё, Сирдарё) ва туманларда кадрлар кўпинча етишмайди.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларини тугатганларнинг кўпчилиги ўз касби бўйича ишламайди. Бунинг сабаблари маош озлиги, жой масаласи, касб қадрияти йўқлиги, уларни ўз вазифасидан бошқа ишларга кўплаб жалб этилиши, энг муҳими бу соҳага ҳали ҳам иккинчи-учинчи даражада назар билан қаралаётгани ва ҳакозо.

Бу борада шуни айтиш мумкинки, махсус ўқув юртлари ва олий билим юртлари билан ҳамкорликда кадрлар тайёрлаш тизимини, қайси мутахассисларни кўпроқ, қайсиларини озроқ тайёрлашни, ўқув жараёнини ҳаёт эҳтиёжлари асосида қайта кўриб чиқсалар, амалиётга фойдали ва керакли кадрлар етказиб бериш иши анча яхшиланган бўларди.

Бундай муаммоларни ҳал этишда мутасадди ташкилотлар ва мутахассислар ҳам ўз фикрларини билдиришади деган умиддамиз.

Миробид ИНОЯТОВ,
Педагогика фанлари номзоди.

Ўзингизни билинг!

ҚЎРҚИШИНГИЗ ОСОНМИ?

Кимдир кутилмаган товушдан ҳам чўчиб тушади. Бошқалар ёмон об-ҳаводан ҳам безовталанишади. Кўпчилик тусатдан бўлиши мумкин бўлган ўзгаришлардан қўрқиб яшайдилар...

1. Уйда ёлғизсиз ва бирдан шубҳали шитирлаш овозини эшитдингиз. Сиз нима қилган бўлардингиз?

А. Мен шу заҳотиёқ ўша ерга бориб нима эканлигини кўришга ҳаракат қиламан.

В. Нимасидан қўрқардим?

С. Телефон ёдимга тушади.

2. Қоронғу кўчада кетаётиб, орқангизда кимдир келаётганини ҳис этасиз. Хўш, нима қиласиз?

А. Четга ўтиб, ўша одамни олдинга ўтказиб юбораман.

В. Қадамимни тезлатаман.

С. Ошхона ёки чойхонага ўзимни ураман.

3. Эрталаб йўлингизни мушук кесиб ўтса-бирон ташвиш келтиради, дейилади. Сиз шу ирим-сиримга ишонасизми?

А. Ҳа, буни бир неча бор синаганман.

В. Бўлмаган гап.

С. Ишониш-ишонмаслик кайфиятимга боғлиқ.

4. Сиз шифокор ҳузурига навбатдаги текширув учун боришингиз керак. Шу лаҳзада сиз нималарни ҳис этасиз?

А. У мени хафа қилишидан жуда қўрқаман.

В. Ҳеч қиси йўқ, нима бўлса пешонамдан кўраман.

С. Табиб билан бажонидил фикр алмашаман.

5. Ҳимолой бўйлаб кўп кунлик саёҳат Сизни қизиқтирадими?

А. Мен вақтимни дарё ва кўл соҳилида ўтказишни афзал кўрган бўлардим.

В. Яхши улфатлар билан ҳаммасига тайёрман.

С. Мен учун бу хатарли туюлади.

6. Қуйидаги гапни охиригача давом эттириб тўлдиринг: «Ётиш олдидан мен...»

А. Кун бўйи қилган ишларимни таҳлил қилиб чиқаман.

В. Эшик қулфларини текшириб қўяман.

С. Қўрқинчли тушлар кўрмасликка умид қиламан.

7. Самолёт ҳалокатга учради, деган хабар сизга қандай таъсир қилади?

А. Ўша самолётда бўлмаганимдан қувонаман.

В. Қурбон бўлганларни ўйлайман.

С. Даҳшатга тушаман.

Ушбу синов-суровлар бўйича жавоблар натижаларини келгуси сешанба куни ўқийсиз.

«Нимани кўпроқ хуш кўрасиз?» синов-сўровлари натижалари бўйича хулосалар:

0 дан 3 балгача - Сиз гўштли таомларни ёқтирасиз. Ҳайвонларни, айниқса қўйни яхши кўрасиз: пазандалик ҳақидаги китоб-севган китобингиз.

6-8 бал - Сиз ўсимликхўрсиз: табиатан айниқса ўтларни яхши кўрасиз, севган китобингиз «Набототлар дунёси».

4-5 бал - Сиз хирсан ўсимликхўр (вегетариан)сиз: нима беришса шуни яхши кўрасиз: Сиз кўп ишора қиладиган китоб - тежамкорлик.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

ДЕҲЛИ БЎЙЛАБ

Ўзбекистон мустақилликка эришгунча, собиқ СССР даврида хорижий мамлакатларга Москва орқали чиқилиши кўпчиликка маълум. Ўзбекистонлик сайёҳлар тушган самолёт Москвадан парвоз қилиб 6 соатдан сўнг Ҳиндистон пойтахти Деҳли шаҳрининг «Палам» аэродромига қўнди.

Аэродромдан чиқишимиз билан биз ғайри-табиий ажойиботларга дуч келдик. Кўчаларда ҳар хил машиналар ғужғон ўйнаган. Биз автобусда юрагимизни ҳовучлаб бормоқдамиз. Назаримизда машинамиз ҳозир бошқа машина билан тўқнашиб кетаётгандек ёки бирон йўловчини уриб кетаётгандек туюлади. Чунки автобус биз кўниккан ўнг томондан эмас, балки кўчанинг чап томонидан елиб борарди, ҳайдовчи эса машинанинг чап томонида эмас, балки ўнг томонига ўтириб ҳайдарди. Кўчада ҳар хил русумдаги машиналар, велосипедлар, рикшалар, ҳўкиз қўшилган аравалар бир-бирига тегиб кетадиган даражада тиғиз, кўп.

Ҳиндистондаги велосипедларнинг вазифаси ўзгачароқ. Велосипедларга уч киши, баъзан эса 4—5 киши ҳам мингашиб оладилар. Велосипед бир неча киши ёки бутун оила аъзолари юриш учун мослаштирилган. Чунончи, велосипед эгарида оила бошлиғи — ота, унинг олдидаги мосламада бир ёки икки фарзанди, рули олдидаги тахта — мослама — ярим доира тарзидаги саватда кичикроқ фарзанди, орқасидаги «юкхона»да эмизикли боласи билан она ўтириб олиши мумкин. Бундан ташқари бир велосипедга бир йўла бир неча жомадон юки бир неча боғ хашак ёки бир неча балон ёки бидонларни ортиб юришлари оддий ҳолат.

Айрим велосипедларнинг орқа ғилдираклари иккита бўлиб, булар — велорикшалардир. Велорикшалар йўловчиларни, дуч келган юкларни ортиб, хоҳлаган жойига элтиб қўядилар.

Рикша — Ҳиндистондаги асосий транспорт воситаларидан биридир. Рикша ҳайдовчиларни кўриб, кишининг раҳми келади. Улар ярим яланғоч, бошида «салла», эгнида «лунги»дан бошқа кийими йўқ. Рикшанинг орқасида одатда икки-уч йўловчи ўтириб олади. Ҳайдовчи йўловчиларни бир шаҳардан иккинчи шаҳарга ҳам элтиб қўяди.

Биз ниҳоят Деҳли шаҳарининг чеккароғида жойлашган «Оберой Майденс» мусофирхонасига етиб келдик.

Мусофирхона дарвозаси олдида узун қизғиш камзул кийган «Рамзий соқчи» турибди. Елкасида махсус погон. Бошида «салла». Салланинг учи чап томондан юқорига «тож»га ўхшатиб чиқариб, пеши эса орқасига икки курак ўртасига ташлаб қўйилган. Белида сарбар, қалин зарҳал камар. Мусофирхона жуда саранжом, сокин ва озода, хизмат қилувчилар асосан эркаклардан иборат.

Ҳиндистон пойтахти Деҳли икки қисмдан: шимолий қисми — Эски Деҳли, жанубий қисми — Янги Деҳлидан иборат.

Эски Деҳли — қадимги Шоҳ Жаҳонобод шаҳридан иборат бўлиб, кейинчалик бироз кенгайган. Янги Деҳли эса инглиз меъморларининг тарҳи бўйича қурилган.

1911 йилда Буюк Британия қироли Георг V нинг фармони билан Ҳиндистон пойтахти Калькутта шаҳридан Деҳли шаҳрига кўчирилади.

Деҳли шаҳри билан танишишимиз «Қизил Қалъа»дан бошланди. Қизил Қалъа ўрдаси Шоҳ Жаҳон даврида қурилган. Шоҳ Жаҳон Бобурийлар сулоласининг тўртинчи вакили — Бобурнинг ўғли Ҳумоюн, Ҳумоюннинг ўғли Акбаршоҳ, Акбаршоҳнинг ўғли Жаҳонгир, Жаҳонгирнинг ўғли Шоҳ Жаҳондир.

Шоҳ Жаҳон 1627-1658 йилларда Ҳиндистонга ҳукмронлик қилган. Боғлар, хиёбонлар, гулларга бурканган саройлар билан уйғунлашган. «Қизил Қалъа» том маъноси билан Шоҳ Жаҳонобод шаҳрининг юраги-маркази бўлган.

Қизил Қалъа Шоҳ Жаҳонобод шаҳарининг шарқий чеккасидаги тепалик устига қурилган. Қалъа уч томондан баланд деворлар ва миноралар билан қуршалган, унинг тўртинчи томони Жамна дарёси водийсига туташиб кетган, қалъа деворлари қизил қумтошдан ишланган бўлиб, қуёшли кунларда лаълдек товланиб туради. Шунинг учун «Қизил Қалъа»ни ҳиндлар «Лаъл қала», деб юритадилар.

Салобатли Лоҳур дарбозасидан ўтиб, қалъа ичига кирган киши ўзини атрофлари мармар саройлар билан ўралган афсонавий гўзал бир жой, гўё жаннатга кириб қолгандек ҳис қилади. Мармар саройлар жуда нозик дид билан ишланган, мармарларга заргарлик маҳорати билан нафис гуллар ўйиб ишланган.

Қизил қалъадаги кишини ўзига ром этадиган бинолардан бири — Шоҳ Жаҳоннинг қабулхонаси. Қабулхона улкан айвонни эслатади. Шиплари кумуш рангда. Сарой деворлари ва шоҳнинг тахтида қимматбаҳо тошлар турли рангда товланади.

Шоҳ Жаҳоннинг товус шаклидаги тахти салмоқли олтин, шунингдек, олмос, ёқут, зумрад каби қимматбаҳо тошлардан ишланган эди. Қабул вақтида шоҳ шу тахтда олмос тож кийиб ўтирган.

Шоҳ Жаҳоннинг меҳмонлар билан дам олиб ҳордиқ чиқарадиган махсус қароргоҳи бўлган. Бу саройдаги улуғвор, ҳашаматли устунларни ва узун сарой ўртасидан ўтган мармар ариқларни таърифлашга сўз ожизлик қилади. Уларни киши ўз кўзи билан кўрмагунча тасаввур этиши қийин. Ариқ ва ҳовузларга мармардан ўйиб гул ишланган, гулларга ҳар хил ёқут, зумрад, ҳақиқ каби қимматбаҳо тошлар қадалган.

Қизил Қалъадаги саройлардан бирининг деворига олтин ҳарфлар билан, араб алифбосида: «Агар Ер юзида жаннат бўлса, у шу ерда, шу ерда, фақат шу ердадур!» деган сўзлар ёзилган. Бу ёзув ҳақиқатдир. Қалъадаги саройлар, оромгоҳлар, боғлар, гулзорлар ҳаддан ташқари гўзал, озода, мафтункор ва жозибалидир.

Бобурийлар сулоласидан кейин оврупалик истилочилар Ҳиндистонни талаганлар. Қизил Қалъадаги қимматбаҳо тошлар, олтинлар, секин аста «ғойиб» бўла бошлаган. Шоҳ Жаҳон саройларидан бирини нурга тўлдириб турган, Ер юзидаги энг улкан олмос ҳисобланган «Кўҳинур» кўп йиллар мобайнида бир молпарастнинг қўлидан иккинчисига ўтиб турган. Ҳозир Кўҳинурнинг бир бўлаги Британия қироличасининг тожини безаб турган бўлса, қолган қисми инглиз банкларининг пўлат сандиқларидан бирига яширилган. Олтиндан ишланган «Товус тахт» эса Эрон пойтахти Теҳрон шаҳридадир.

Қизил Қалъа 1857 йилгача Деҳли императорининг қароргоҳи бўлган. Кейинчалик инглиз қўшинларининг Ҳиндистондаги штаб-квартираси ва қўрғони бўлиб хизмат қилган.

Қизил Қалъа ҳозир мустақил Ҳиндистоннинг рамзидир. 1947 йил 15 августда миллиондан зиёд халойиқ ҳузурида Жавоҳарлал Неру мустақил Ҳиндистон давлатининг миллий байроғини шу Қизил Қалъа пештоқига кўтарган. Шундан буён ҳар йили 15 август куни Ҳиндистон Бош Вазири Жумҳурият байроғини қалъа пештоқига кўтаради.

Миртортуқ МИРАБДУЛЛОҲ ўғли.
(Давоми бор).

БАТЛИМУС ТИЛГА ОЛГАН ЮРТ

Зомин қадим тарихга эга ўлка. Баъзи тарихчиларнинг гувоҳлик беришича, унинг ёши икки минг йилдан ошади. Буюк қомусий олим, бобокалонимиз Абу Райҳон Беруний газнавийлар сулоласининг давомчиси Султон Масъудга бағишлаб ёзган «Қонуни Масъудий» асарида Зомин ўлкасининг номини тилга олиб ўтади. Ана шу асарда Буюк Юнон олими Батлимуснинг (Птоломей) «География» номли асаридан ҳам парчалар келтирилган бўлиб, унда қадимий шаҳар ва вилоятларнинг, жумладан, Бухоро, Самарқанд, Бинкент, Шош, Фароб, Фарғона ва Зомин кабиларнинг жуғрофий координатлари берилган.

Ҳозирги Зомин тумани ҳудудлари қадимда ўзининг йирик маданиятига эга бўлган Уструшона давлатнинг таркибига кирган. Маълумки, Марказий Осиёнинг ўша пайтдаги барча йирик шаҳарлари Буюк Ипак Йўли таъсирида анча ривож топган эди. Шу жумладан Зомин ҳам ички, ҳам ташқи савдони авж олдириш учун қулай бўлган ерда жойлашганлиги ва қисман деҳқончилик ҳамда чорвачиликнинг ривожланганлиги сабабли бой шаҳарлардан ҳисобланган.

Бугунги кунда Зоминга туташ туманларда, Зоминнинг ён атрофидаги дашт ва тоғлар бағрида ўлканинг қадим ва бой тарихидан гувоҳлик берувчи кўплаб қалъа ва қўрғонлар қолдиқларини учрайди. Улар сирасига Миқ Қўрғони, Оқтепа, Қўлтепа, Пишагар каби улкан шаҳар харобаларини санаб ўтиш мумкин.

Келажакнинг пойдевори бўлмиш тарихни авлодларга етказиш ҳар бир кишининг инсонийлик бурчидир. Зоминда ана шу муқаддас бурчни ҳис қила оладиган инсонлар кўплаб топилади. Улар сирасига ўз юртининг фидойилари бўлмиш Ўрол Абдуалимов ва Абдуқундуз Муҳаймиевларни киритиш мумкин. Айнан шу инсонларнинг саъйи-ҳаракатлари билан Зомин тумани марказида 1993 йилда тарихий ўлкашунослик музейи ташкил этилди. Музейга қазилмалар пайтида топилган ва туман қишлоқлари аҳолисидан олинган 3,5 мингдан зиёд экспонатлар йиғилди. Шулардан кўпчилиги ўзининг ноёблиги билан катта тарихий қимматлилик касб этади.

Суратларда: Музей раҳбари Саттор Қорабоев.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЯНГИЙЎЛМЕБЕЛЬ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТИЖОРАТ ШИРКАТИ ҚУЙИДАГИ МАҲСУЛОТЛАРНИ СОТИБ ОЛИШНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Офис мебеллари;

«Янгийўл» номидаги юмшоқ мебеллар;

«Шаҳризода» номидаги ётоқхона мебеллари;

Ёзув столлари:

Уйга ўрнатиладиган турли катталикдаги кўзгулар;

Йиғма мебеллар;

Кўрпа, кўрпачалар, кўрпа жилдлар;

Одеял, ёстиқ жилд ва матраслар;

Мебеллар ва ётоқхона жиҳозлари савдо тармоқларидаги нархлардан 30 фоиз арзон.

Тошкент вилояти ҳудудидаги ташкилот ва корхоналар мебеллардан катта ҳажмда харид қилгудай бўлса, мебеллар кўзланган манзилга транспорт ҳақи олинмай ширкат томонидан етказиб берилади.

Манзил: Тошкент вилояти, Янгийўл шаҳри, Р.Назирова кўчаси 30-уй.

Телефонлар: (3712) 7-58-90, 7-24-75

ДИҚҚАТ, «КИМ ОШДИ» САВДОСИ!

Тадбиркор ва ишбилармон жаноблар диққатига!

Республика кўчмас мулк биржаси сиз, барча тадбиркор ва йирик сармоядорларга шуни маълум қиладики, 1996 йил 5 июль куни Ўзбекистон «Биржалар маркази» биносида навбатдаги

«КИМ ОШДИ» савдосини ўтказади.

Шу куни республикамизнинг турли вилоятларида жойлашган энг харидоргир ва сердаромад кўчмас мулк иншоотлари туркумидан *АВТОМОБИЛЛАРГА ЁҚИЛҒИ ҚУЙИШ ШАҲОБЧАЛАРИ ҚЎЙИЛАДИ.*

1. Қорақалпоғистон республикаси, Нукус шаҳридаги 23-сонли АЁҚШ. Ер майдони билан сотилади, сатҳи 2000 м².
Бошланғич баҳоси - 1 млн. сўм.
2. Қорақалпоғистон республикаси, Тўрткўл шаҳридаги 73-сонли АЁҚШ. Ер майдони узоқ муддатга ижарага берилади.
Бошланғич баҳоси - 700 минг сўм.
3. Навоий вилояти, Конимех тумани, Ҳ.Олимжон ж\хдаги 4-сонли АЁҚШ. Ер майдони узоқ муддатга ижарага берилади.
Бошланғич баҳоси - 500 минг сўм.
4. Бухоро вилояти, Бухоро шаҳридаги 14-сонли АЁҚШ. Ер майдони узоқ муддатга ижарага берилади.
Бошланғич баҳоси - 210 минг сўм.
5. Фарғона вилояти, Фарғона шаҳридаги 5-сонли АЁҚШ. Ер майдони узоқ муддатга ижарага берилади.
Бошланғич баҳоси - 800 минг сўм.
6. Фарғона вилояти, Қўқон шаҳридаги 2-сонли АЁҚШ. Ер майдони узоқ муддатга ижарага берилади.
Бошланғич баҳоси - 500 минг сўм.
7. Андижон вилояти, Хонабод шаҳридаги 13-сонли АЁҚШ. Ер майдони узоқ муддатга ижарага берилади.
Бошланғич баҳоси - 930 минг сўм.
8. Самарқанд вилояти, Самарқанд туманидаги 36-сонли АЁҚШ. Ер майдони узоқ муддатга ижарага берилади.
Бошланғич баҳоси - 260 минг сўм.
9. Самарқанд вилояти, Оқдарё туманидаги 38-сонли АЁҚШ. Ер майдони билан сотилади: сатҳи 0,78 га
Бошланғич баҳоси - 2 млн. 170 минг сўм.

«КИМ ОШДИ» савдоси Ўзбекистон Биржалар маркази биносида 1996 йил 5 июлда соат 10.00 да бошланади.

«КИМ ОШДИ» САВДОСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!
КЎЧМАС МУЛК - ЎЛМАС САРМОЯДИР!

Аукционда иштирок этиш ва барча зарур маълумотлар юзасидан Республика кўчмас мулк биржасига ва унинг вилоят бўлимларига мурожаат қилишингиз мумкин.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 10-уй. Ўзбекистон «Биржалар маркази», Республика кўчмас мулк биржаси, 3-қават, 13-хона.

Телефонлар:36-15-28, 36-15-29, 36-79-62, 39-41-24, 39-85-46

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Республика Давлат мулк қўмитаси, ҳамда Республика кўчмас мулк биржаси Сиз, барча тадбиркор ва йирик сармоядорларга шуни маълум қиладики, 1996 йил 12 июль куни навбатдаги «танлов» савдосини ўтказади.

Шу куни савдога Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳрида жойлашган АВТОМОБИЛЛАРГА ЁҚИЛҒИ ҚУЙИШ ШАҲОБЧАЛАРИ (АЁҚШ) қўйилади.

1. Тошкент вилояти, Юқори-чирчиқ тумани, «Гулистон» жамоа хўжалигида жойлашган 93-сонли АЁҚШ. Ер майдони билан сотилади, сатҳи-2000 м². Бошланғич нархи- 800 минг сўм.
2. Тошкент шаҳри, Миробод тумани «Фарғона йўли» кўчасида жойлашган 105-сонли АЁҚШ. Ер майдони билан сотилади, сатҳи 1618 м². Бошланғич баҳоси- 4 млн. сўм.
3. Тошкент шаҳри, Ҳамза тумани Халқа йўлида жойлашган 23-сонли АЁҚШ. Ер майдонисиз сотилади. Бошланғич баҳоси - 2 млн.500 минг сўм.

«Танлов»савдосида иштирок этиш ва барча зарур маълумотлар юзасидан Тошкент шаҳар Мустақиллик майдони, 5 «Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси» биносининг 3-қават, 13 хонасига мурожаат қилишингиз мумкин.

Телефонлар, 39-41-24, 39-85-46.

Танлов савдосига шошилинг!!!
АЁҚШлар танлов савдосининг шартлари:

1. АҚЁШлар сотиб олинган кундан бошлаб, 3 йил давомида ўз йўналиш фаолиятини сақлаш ва қайта сотилмаслиги лозим.
2. Республика ташқарисидан нефть маҳсулотларини келтиришни таъминлаш ва сотиш ҳажмини йилига 2.0 минг тоннадан кам бўлмаслигини таъминлаш лозим.
3. АЁҚШлар кеча-кундуз тинимсиз ишлашини, ҳамда «Хусусий АЁҚШлар иш фаолияти тўғрисидаги» 1994 йил 9 июнда чиққан 290-сонли Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган муваффақ низом ва 1996 йил 20 март 107-сонли Вазирлар Маҳкамасининг қарори тартибларига риоя қилишни таъминлаш лозим.
4. Уч йил давомида АЁҚШлар фаолиятидан олинадиган соф фойдани 50 фоиздан кам бўлмаган маблағни сарфлаган ҳолда, эстетик дидга асосланган хизмат кўрсатиш маданиятини жаҳон андозасига етказиш ва пуллик хизматлар соҳасини кенгайтириш лозим.
5. АЁҚШларни тозалик-маиший, эстетик жиҳатдан ва ёнғинга қарши ҳамда экологик талабларга жавоб берадиган корхонага айланишини таъминлаш лозим.
6. Таклиф қилинган максимал баҳо.

«Сима-Тошкент» корхона шўъбаси (бўлими) Ўзбекистон Республикаси Марказий банки курсидаги суммаларда Европада ишлаб чиқарилган қуйидаги кийим-кечак, либос ва рўзғор жиҳозларини сотади!

-аёлларнинг баҳорги ва ёзги костюмлари, пиджаклари, юбка, шим ва кўйлаклари, блузкалари;
-эркакларнинг костюм ва пиджаклари;
-эркак ва аёлларнинг кашмири пальтолари;
-совутгич ва музлатгичлар, ёритгичлар, электр лампалар, қандиллар, пардоз-андоз буюмлари;
-Шўъба йирик савдо фирмалари, ғайратли ва ишбилармон тадбиркорларни ҳамкорлик қилишга таклиф этади

Манзил: Тошкент шаҳри, В.Малясов кўчаси, 3-уй.
Тел: (3712) 35-41-57, 35-74-10. Мўлжал: Олой бозори.

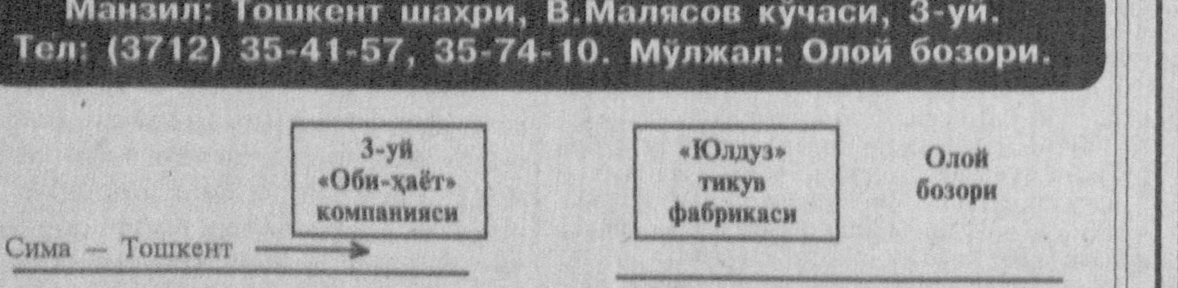

ДИҚҚАТ ЯНГИЛИК!

Халқ банки 1996 йил 1 июндан аҳолига «Рағбат» ва «Омад» номли янги омонат турларини таклиф қилади.

«Рағбат» номли омонатга пул топшириб, Сиз ойига 4 фоиздан даромад олиш билан бирга омонат қолдиғининг 80 фоизи миқдорида имтиёзли кредит олиш ҳуқуқига эга бўласиз.

Омонатнинг энг кам миқдори 3000 сўм.

Сақланиш муддати - 6 ой.

Ютуқли омонат «Омад»га пулингизни топшириб, жуда катта ютуққа эга бўлиб, омадингиз чопиши ҳеч гап эмас!

Бу омонат тури «талаб қилиб олгунча» омонат тури каби кирим ва чиқим муомалаларини бажариш ва фоизлар қўшиб бориш билан бирга ҳар ярим йилда даромадингизни 3 мартадан 20 мартагача ошириш имкониятини беради.

Халқ банкида омадингизни синаб кўришни таклиф қиламиз!

РЕСПУБЛИКА КОРХОНА, ТАШКИЛОТЛАР, ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ИШБИЛАРМОН ВА ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Фарғона шаҳар 1-ҳунар билим юртида 1,5К-8/18 русумли сув тортиш консуль насоси ишлаб чиқарилмоқда. Шу насосга талабгорлар чекланмаган миқдорда пул ўтказиш, вексель, нақд пулга, товар айирбошлаш йўли билан сотиб олишлари мумкин.

Электродвигатели 1,5 кв, айланиши 3000, 8 метр чуқурдан 18 метр баландликка бир соатига 8 куб-метр суюқликни ҳайдайди.

Насоснинг нархи 10560 сўм.

Бизнинг манзилгоҳ: Фарғона шаҳар, Кувасой кўчаси, 55 уй.
Телефонлар: (3732) 23-46-01, 23-48-12. Автобуслар: 22, 26 «Силовая» бекати.

МУНАЖЖИМ ТАЪБИРИ

(25 июнь - 1 июль-1996 йил)

САЛОМАТЛИГИНГИЗНИ АСРАНГ!

25-26 июнь кунлари буйрак, буйрак усти безлари, ошқозоности бези, бел атрофлари нозиклашади. Шунинг учун суюқликлар, ўткир ва шўр овқатларни истеъмол қилишни камайтириш мақсадга мувофиқдир. Қандли диабет ва сурункали панкреатитдан азоб тортадиган кишилар айниқса хушёррок бўлишлари, ҳеч бўлмаса парҳез масалаларида эҳтиёт бўлишлари лозим. Шу кунларда ушбу органларни операция қилиш керак эмас. Яхшиси бу кунларда юз, бош ва бош суягида пластик косметик операцияларни қилиш мақсадга мувофиқдир.

26 июнь куни эҳтирос кучайиши, ҳаяжонланиш, салга аччиғингиз чиқиши мумкин. Кимдир агар ўзининг қўпол ҳаракат ва одатлари билан сизни ранжитгудек бўлса, ўзингизга ташқаридан разм солинг: ўзингизда ҳам шунга ўхшаш одат, хатти-ҳаракатлар йўқми? Бу эса ўз навбатида зийрак кишиларга ортиқча ҳаяжонлардан қутилиб, эҳтимол тутилган руҳий зарбалардан эсономон ўтишларига ёрдам беради. Бу куни спиртли ичимлик умуман ҳар қандай гиёҳванд моддаларни истеъмол қилмаслик керак, чунки ўзингизни хушёр тарзда тутиш, ўз одатларингизни ўзингиз кузатиб боришингиз имкониятидан маҳрум бўлишингиз мумкин.

Бундан ташқари, 26 июнда сиз ўзингиз яшаётган уйда ободончилик ишларини амалга оширишингиз, бошқалар (яқинларингиз, қўшниларингиз) учун бирор фойдали иш қилишингиз мумкин. Бу билан Сиз организмингиз биоэнергетикасини гармоник тарзда яхшироқ изнга солиб оласиз, бу эса ўз навбатида содир бўлиши эҳтимол бўлган кўплаб хасталикларнинг олдини олади.

27 июндан 28 июнгача жинсий органлар ва тўғри ичак, умуман кичик тос ён атрофи нозиклашиб, дардга енгил бўлади. Шу кунларда нафсни тийишга тўғри келади. Жинсий органлар ва тўғри ичакни даволашга бу кунлар монеълик қилади. Ўткир овқатлар тавсия қилинмайди, улар қабзият қилиб, бавосилни кучайтириши мумкин. Шу кунлари эндокрин тизими, томоқ, нафас олиш тизимини даволанса, яхши бўлади. Миндалин, аденоидларни олиб ташлаш, гайморит, ринит ва тумовни даволаш учун қулай даврдир.

29 июндан 30 июнгача бўлган даврда жигар, ўт пуфаги хасталаниши осон бўлади. Бу давр жигар, ўт-пуфаги, қон қуйиш, донорлик муолажаси каби даволашлар учун монеълик қилади. Шунингдек, тос ва сон суягини туташтирадиган бўғинлар сонлар ҳам нозиклашади. Ўпка, бранхларни даволаш учун эса қулай даврдир.

29 июнда жигар ва ўт пуфагининг қаттиқ оғриб қолиши ёки шу органларнинг сурункали оғриши эҳтимол тутилади. Шунингдек, буйрак ҳам заифлашади. Шунинг учун шундай дарди бор одамлар профилактика тадбирларини кўришлари лозим (парҳез, туз ва суюқликларни чеклаш) шу кунлари оч қолмаслик керак.

1 июлдан яна ўт пуфаги, жигар, суяклар тизими (умуртқа, тизза бўғинлари)нинг хасталаниш эҳтимоли кучаяди. Шунинг учун аччиқ, шўр, қовурма, ёғли таомларни парҳез қилиш зарур. Бу органларни, шу жумладан орқа мияни ҳам шу куни операция қилиш тавсия этилмайди. Ошқозонни операция қилиш мумкин, фаол нафас олиш гимнастикаси тавсия қилинади. Барча нарсадан, шу жумладан спиртли ичимликлардан ҳам тийилиш зарур. Шу куни Ер биомайдонининг қўшилиши зидлашади (энг паст астрал), шунинг учун барча қўпол нарсалар, ўй-фикрлардан тозаланиш зарур. Буни уйда шам ёқиб, унга қараган қуйи бажаришингиз мумкин. Уйда исириқ тутатиш ҳам фойдалидир. Клюква, қичитқи, бодрезак шарбатларини ичиш тавсия этилади. Овқатларни қайноқ тановул қилиш лозим. Буғдой дони, сули, ловия қайнатилган ҳолда фойдалидир. Ошқозон ости безини тозалаб олиш чораларини кўрган маъқул.

Бутун ҳафта мобайнида сайёралар (Селена ва Уран)нинг ўзаро қулай жойлашиши кузатилади. Бу эса, астрологлар таъбирича, яхшиликлардан дарак беради. Бу даврда фазо ижобий «майдонининг» оқимига қўшилиб олишнинг ажойиб имконияти мавжудлигидан фурсатни қўлдан бой бермаслик лозим. Бу оқим ўзи билан Далв даври ғояларини - бошқаларга яхшиликни раво кўриш, ўртоқлик, биродарлик, бирлик, тенглик туйғуларини олиб ўтади. Ҳар биримиз қалб виждон амрига қулоқ солишимиз даркор.

Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси

Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Жиззах вилояти қўмитаси раиси Алишер Оқилович Каримовга оналари

Маърифат аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ИШОНЧ

Бош муҳаррир Саидакром САИДВАЛИЕВ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56-52-89
Масъул котиб — 56-52-78

БЎЛИМЛАР

Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт — 56-82-79. Ахборот ва спорт — 56-87-63. Маънавият ва маданият — 56-85-43. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш — 56-87-78.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Андижонда — 5-23-10. Бухорода — 3-50-10. Гулистонда — 2-24-98. Жиззахда —3-82-18. Навоийда —3-41-99. Наманганда — 6-22-10. Нукусда — 2-44-46. Самарқандда — 35-64-24. Термизда — 2-70-07. Тошкентда — 56-82-79. Фарғонада — 24-58-43. Урганчда — 6-03-40. Қаршида — 5-33-71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр- мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

- **Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.**
- **Сешанба ва жума кунлари чоп этилади.**
- **Сотувда эркин нархда.**

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

· Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

· IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А-2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Нусхаси — 27.999. Буюртма Г- 0328. Босишга топшириш вақти — 20.00. Топширилди 21.00. Масъул навбатчи: Шомаҳмуд ШОБИЛОЛОВ.